

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous | Taloushallinto

NLIIBS13

2016

Moona Pieniniemi

YHTEISÖKAUPAN ARVONLISÄVEROTUS

– Opas tilitoimistolle

Moona Pieniniemi

YHTEISÖKAUPAN ARVONLISÄVEROTUS

- Opas tilitoimistolle

Kaupankäynnistä yritysten välillä on tullut globaalia. On tärkeää, että yritykset kiinnittävät huomiota kansainvälisen kaupan arvonlisäverotuksellisiin menettelyihin sekä raportointivelvollisuuksiin. Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana on Kaarinan Tilitoimisto. Tilitoimiston asiakkaina on yrityksiä, joilla on liiketoimintaa EU-alueella. Tavoitteena oli luoda toimeksiantajalle opas, jossa käsitellään yhteisömyynteihin liittyvää raportointia sekä kirjanpidollisia menetelmiä. Sen avulla pyritään yksinkertaistamaan ja yhtenäistämään henkilöstön toimintatapoja. Oppaan on tarkoitus myös toimia apuna uuden työntekijän perehdyttämistyössä. Lisäksi toimiston asiakasyritys saa oppaasta tietoa yhteisökauppaan liittyvistä arvonlisäveromenettelyistä sekä raportointivelvollisuuksista.

Opinnäytetyön teoreettisessa osassa käsitellään kansainvälistä kaupankäyntiä, arvonlisäverovelvollisuutta, yhteisömyyntejä, yhteisöhankintoja sekä yhteisökauppaan liittyviä erityistilanteita. Lopussa tuodaan esille yhteisökauppaan liittyviä raportointivelvollisuuksia. Kansainvälisessä kaupankäynnissä noudatetaan määränpäämaaperiaatetta, jolloin tavaran vero suoritetaan siihen maahan, jonne tavaran kuljettaminen päättyy. Yhteisömyynti tarkoittaa tilannetta, jossa tavaroita myydään EU-maiden välillä. Yhteisöhankinta on vastikkeellinen hankinta, jossa tavaran omistusoikeus siirtyy ostajalle. Kolmikantakauppatilanteessa kaupan osapuolina on kolme arvonlisäverovelvollista yritystä eri jäsenvaltioista ja kaupankäynti tapahtuu EU-alueella. Yritysten on määrä antaa kausiveroilmoitus kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain riippuen yrityksen noudattamasta ilmoitusjaksosta. Yhteisömyynnin arvo on ilmoitettava sekä kausivero- että yhteenvetoilmoituksella. Yhteisökaupan laskuihin liittyy erityisvaatimuksia. Laskuilla on oltava sekä myyjän että ostajan ALV-tunnisteet ja merkintä verottomasta mynnistä tai kolmikantakaupasta. Yhteisömyyntiä harjoittavien yritysten tulee jättää myynneistään EU-maihin yhteenvetoilmoitus.

Opas on suunniteltu niin, että se antaa lukijalle yhteisökauppaan liittyvää tietoa sekä ohjeita raportoinnin suorittamiseen. Oppaan alkuun sijoitetut tietoiskut on suunnattu pääasiassa tilitoimiston asiakasyrityksille tiedon jakamiseksi. Oppaassa on ohjeet ilmoitusten antamiseen sekä Verohallinnon sivujen että kirjanpito-ohjelman kautta. Oppaassa annetaan ensin ohjeet yhteisömyynti-ilmoituksen tekemiseen ja sen jälkeen kausiveroilmoituksen antamiseen. Ohjeet on laadittu kuvakaappausten ja tekstiohjeiden avulla. Oppaasta on pyritty tekemään helpolukuinen ja selkeä kokonaisuus.

Tilitoimistolle luotiin opas, jossa tuodaan esille tietoa yhteisökaupasta ja annetaan ohjeet ilmoitusten tekemiseen. Opas laadittiin vastaamaan tilitoimiston henkilökunnan ja asiakasyritysten tarpeita. Tilitoimistolla ei ollut tämänkaltaista opasta, joten ohjeistukselle oli tarvetta. Toimeksiantajalta saadun palautteen mukaan oppaasta tuli selkeä kokonaisuus. Uudella työntekijällä on mahdollisuus jättää ohjeiden avulla ilmoituksia myös itsenäisesti. Todettiin, että oppaalla on merkitystä työn tekemisen tehokkuuteen, koska se säästää aikaa toiselta työntekijältä. Tietoiskujen uskottiin soveltuvan asiakasyrityksille annettaviksi, mutta kokonaisuutena opas olisi liian raskas asiakkaille.

ASIASANAT:

Arvonlisävero, yhteisömyynti, yhteisöhankinta, kolmikantakauppa, raportointivelvollisuus.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business | Financial Management

2016 | 53 pages (29 + 24 attachments)

Moona Pieniniemi

VALUE ADDED TAX IN THE COMMUNITY TRADE

- A Guide Book for an Accounting Office

Trading between companies has become global. It is important that companies focus on the procedures of value added tax and reporting obligations in international trading. The client of this thesis is Kaarina's Accounting Office (Kaarinan Tilitoimisto). It has customers who do business in the EU. The aim was to create a guide book for the client. The guide book consists of reporting and accounting procedures. It is made to simplify and unify the procedures of the employees. The guide book is also made to help new employees as they start their new job. In addition the customer companies of Kaarina Accounting Office will get information about the value added tax procedures and reporting obligations in the EU.

The theoretical part of the thesis consists of international trading, value added tax, intra-Community supplies, intra-Community acquisitions and specific situations in the Community trading. At the end of the theoretical part there are issues about reporting duties concerning the Community trade. In international trading there is the principle of destination which means that the tax is paid in the country where the goods are transported to. Intra-Community means that goods are sold between the countries in the EU. Intra-Community acquisition is a purchase of compensation in which the buyer will be the owner at the end of a business transaction. In triangular trading, the parties of transaction are three companies subject to value added tax and the business is conducted in the EU area. The companies have to file a periodic tax return monthly, quarterly or annually depending on their filing period. There are specific invoice regulations in the Community trading. The invoices have to have both the seller's and the buyer's VAT identification and a marking of tax-free sales or triangular trading. The companies that have intra-Community supplies have to give a VAT summary of their sales in the EU. The value of the intra-Community supplies has to be mentioned in the periodic tax return and in the VAT summary.

The guide has been designed to give information on the Community trading and instructions of reporting to the reader. The information at the beginning of the guide book is mainly information share for the customer companies of Kaarina's Accounting Office. In the guide there are instructions about how to give notifications on the Tax Administration's website and accounting program. At first the guide gives instructions on how to leave a VAT summary and then a periodic tax return. The instructions have been made with screenshots and textual instructions. The goal was to make a guide that is clear and easy to read.

The guide was made for Kaarina's Accounting Office and the goal of the guide was to give information on the Community trading and instructions of how to make notifications. The guide was made to respond to the needs of the employees and customers. Kaarina's Accounting Office did not have this kind of guide before, so there was a need for this kind of work. According to the feedback received from the contact person at Kaarina's Account Office, the guide is clear. A new employee has now the opportunity to leave notifications independently with these new instructions. It was noted that the guide makes working more effective because it will save the time of an other employee. The pieces of information at the beginning of the

guide were seen to be suitable for the customer companies, but the whole guide book would be too heavy to use.

KEYWORDS:

Value added tax, intra-Community supply, intra-Community acquisition, triangular trading, obligation of reporting.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 YHTEISÖKAUPPA	9
2.1 Kansainvälinen kauppa	9
2.2 Arvonlisäveromenettely	11
2.3 Yhteisömyynnit	13
2.4 Yhteisöhankinnat	14
2.5 Kirjanpidolliset menettelytavat	17
3 ERITYISTILANTEITA	18
3.1 Ketjukauppa	18
3.2 Kolmikantakauppa	19
3.3 Ahvenanmaa	20
4 RAPORTOINTIVELVOLLISUUDET	22
5 OPPAAN LAATIMINEN	25
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	26
LÄHTEET	28

LIITTEET

- Liite 1. Kausiveroilmoitus
- Liite 2. EU-maiden arvonlisäverotunnisteet
- Liite 3. Opas

KUVAT

Kuva 1. Yhteisömyynti. (Taloushallintoliitto 2015, 11.)	14
Kuva 2. Yhteisöhankinta. (Taloushallintoliitto 2015, 11.)	15
Kuva 3. Kolmikantakauppa. (Sirpoma & Tannila 2014, 279.)	19

1 JOHDANTO

Monien yritysten tavaroiden tai palveluiden myynti ei rajoitu ainoastaan Suomen rajojen sisäpuolelle vaan kaupankäynnistä yritysten välillä on tullut globaalia. Tämän vuoksi yritysten on kiinnitettävä huomiota myyntien ja hankintojen arvonlisäverotukseen ja raportointiin. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverosäännökset eroavat kotimaan kaupan verrattuna ja tällöin on otettava selvää liiketapahtumien arvonlisäverollisesta kohtelusta. Valtiolla on oikeus verottaa vain ne liiketapahtumat, jotka tapahtuvat sen alueella. Aihe on yritysten kannalta katsoen merkittävä, koska yritysten pitää huomioida kansainväliseen kaupankäyntiin liittyvät raportointivelvollisuutensa.

Opinnäytetyössä tarkastellaan yrityksen myyntejä ja hankintoja EU-alueella arvonlisäverotuksen näkökulmasta. Työssä tutkitaan mitä yrityksen pitää ottaa huomioon sekä kirjanpidollisesti että raportoinnin kannalta kansainvälisessä kaupankäynnissä. Opinnäytetyön toimeksiantajana on Kaarinan Tilitoimisto. Usein yritykset ulkoistavat kirjanpitoonsa tilitoimistolle, jolloin tilitoimisto huolehtii siitä, että myös arvonlisäverotukseen liittyvät asiat hoidetaan sekä kirjanpidollisesti että raportoinnin kannalta oikein.

Tämän työn tavoitteena on luoda tiivis opas yhteisökaupan raportointivelvollisuudesta yritystoiminnan harjoittajalle sekä tilitoimiston henkilökunnalle. Kaarinan Tilitoimistolla on asiakkaina yrityksiä, joiden liiketoiminta käsittää tavaroiden myyntiä EU-alueelle tai tavaroiden ostoja EU-alueelta, joten oppaalle on tarvetta. Opas toisi apua uuden henkilön perehdyttämistyöhön, auttaisi yhtenäistämään henkilöstön toimintatapoja ja toimisi tietoisena sekä jo olemassa oleville että uusille asiakkaille. Asiakasyritysten liiketoiminta keskittyy tavaroiden myyntiin ja ostoon, joten palveluiden kauppaan liittyvää arvonlisäveromenettelyä ei tässä opinnäytetyössä käsitellä.

Tämä opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimus, jossa käytetään kvalitatiivisen tutkimuksen lajeista deskriptiivistä tutkimusmenetelmää. Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa pyritään kokonaisvaltaiseen kohteen tutkimiseen. Deskriptiivinen eli kuvaileva lähestymistapa pyrkii kokoamaan tutkimuskohteesta tietoa kuvailemalla ja selittämällä sitä. (Hirsjärvi, ym. 2013, 161-162; Virtuaali ammattikorkeakoulu 2016.)

Opinnäytetyön teoreettinen osuus koostuu kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa käsitellään kansainvälistä kaupankäyntiä, arvonlisäverovelvollisuutta sekä tavaroiden

yhteisömyyntejä ja -hankintoja. Toisessa osassa tuodaan ilmi muutama kansainväliseen kauppaan liittyvä erityistilanne. Kolmas osa käsittelee raportointivelvollisuuksia. Tähän työhön on kerätty tietoa sekä kirjallisista, että sähköisistä lähteistä. Kirjallisiksi lähteiksi on valittu uusimpia teoksia, jotta työssä käytettävä lähdeaineisto on ajantasaista. Työn lähteenä on käytetty myös Taloushallintoliiton verkkokurssia ”Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus käytännössä”.

Opinnäytetyö rakentuu kahden eri tilitoimistossa asiakkaana olevan yrityksen ympärille. Asiakkaat nimetään yritykseksi A ja yritykseksi B. Asiakasyrityksellä A on yhteisömyyntiä EU-alueelle ja asiakkaalla B on yhteisöhankintoja EU-alueelta. Yritys A harjoittaa LVI-tarvikkeiden tukkukauppaa ja yritys B harjoittaa työstökoneiden tukkukauppaa. Myyntien puolella käsitellään siis yhteisömyyntejä EU-alueelle. Yrityksen ostotoiminnassa keskitytään yhteisöhankintoihin EU-alueelta. Työn teoreettisen aineiston pohjalta luodaan opas, johon kiteytetään tärkeimmät huomioitavat asiat yhteisökaupassa. Myynti- ja ostolaskujen käsittelemistä tarkastellaan Tikon-kirjanpito-ohjelman avulla. Kyseinen ohjelma on käytössä Kaarinan Tilitoimistossa. Oppaan ulkoasun suunnittelussa hyödynnetään jo olemassa olevia oppaita ja tarkoituksena on luoda tiivis sekä tyylikäs asiakaskeinen kokonaisuus.

2 YHTEISÖKAUPPA

2.1 Kansainvälinen kauppa

Yrityksen kansainvälistymispäätös syntyy sen liiketoiminnallisten tavoitteiden ja edellytysten pohjalta. Yrityksen kasvu- ja kehitysstrategian kannalta kansainvälisyydellä on merkittävä rooli. Sekä yrityksen ulkoiset, kuten uudet markkinamahdollisuudet, että sisäiset tekijät, esimerkiksi toimiala, vaikuttavat yrityksen päätökseen lähteä kasvattamaan liiketoimintaansa myös kotimaan ulkopuolelle. Suomessa yritykset ajautuvat kansainvälistymään usein markkinoiden pienuudesta johtuen. Yrityksen kasvu ja lisäarvon saavuttaminen ovat mahdollisuuksia, jotka kansainvälistymisen avulla voidaan saavuttaa. Kansainvälistyminen voi olla myös haastavaa muun muassa markkina- ja asiakastietojen puutteellisuudesta, henkilöstöressurssien puutteesta tai heikosta markkinoinnista johtuen. Yrityksen on pystyttävä hyödyntämään osaamisensa parhaalla mahdollisella tavalla, jotta se voisi vastata kilpailua vastaan globaaleilla markkinoilla. (Vahvaselkä 2009, 61-62, 65.)

Tavarakaupassa yrityksen on huomioitava, että se voi joutua sopeuttamaan tuotteen uusille markkinoille. Tuotteeseen liittyvät ehdot ja vaatimukset voivat erota kotimaan markkinoilla toimivasta tavarakokonaisuudesta. Asetetut määräykset, kuten tarkastusvaatimukset tai tullausmenettelyt voivat aiheuttaa esteitä liiketoiminnalle. Kansainvälisillä markkinoilla vallitsevien arvonlisäverosäännösten tunteminen on ensiarvoisen tärkeää uusille markkinoille siirryttäessä. Myynti- ja ostotoimintaan liittyvät asiakirjat ovat myös merkittävässä asemassa, oli kyseessä sitten tavaroiden siirtyminen yhteisöaluelle tai sen ulkopuolelle. (Yrittäjät 2014.)

Kaupankäynti Euroopan unionin alueella

Euroopan unioni on taloudellinen ja poliittinen liitto, johon kuuluu 28 eri jäsenvaltiota. Liittyäkseen Euroopan unioniin, Euroopan maan on täytettävä liittymisen edellytykseksi säädetyt demokraattiset sekä taloudelliset kriteerit. EU:n luomisen ensimmäisenä tavoitteena oli taloudellisen yhteistyön luominen. Tällä tavoitteella viitattiin siihen, että jäsenmaat tulevat toisistaan riippuvaisiksi harjoittamassaan kaupankäynnissä toinen toisensa kanssa ja ristiriitatilanteita vältetään tämän vuoksi. EU:n keskeisenä voimana

on sisämarkkinat, jolloin suurin osa tavaroista ja palveluista sekä raha ja ihmiset voivat liikkua vapaasti. (European Union 2016h.)

EU:n jäsenmaita, joissa noudatetaan yhteisökauppaan liittyviä säännöksiä, ovat seuraavat maat

- Alankomaat
- Belgia
- Bulgaria
- Espanja
- Irlanti
- Italia
- Itävalta
- Kreikka
- Kroatia
- Kypros
- Latvia
- Liettua
- Luxemburg
- Malta
- Portugali
- Puola
- Ranska
- Romania
- Ruotsi
- Saksa
- Slovakia
- Slovenia
- Suomi
- Tanska
- Tšekki
- Unkari
- Viro
- Iso-Britannia

(European Union 2016i.)

Yhteisökauppa käsitetään sisäkauppana, joten siitä ei tehdä vienti- tai tuontitullauksia. EU on tullialue, mutta veroalue, johon lukeutuvat edellä mainitut maat, ei ole tullialueen kaltainen. Maat, jotka on jätetty veroalueen ulkopuolelle, käsitellään yhteisön ulkopuolisina maina myyntien ja hankintojen arvonlisäverotukselliselta kannalta katsottuna. (Logistiikan Maailma 2016.)

2.2 Arvonlisäveromenettely

Hyödykkeiden vaihdantaan liittyviä veroja kutsutaan välillisiksi veroiksi, joista arvonlisävero on keskeisin. Välillinen vero tarkoittaa, että veron lopulliset maksajat eivät suorita veroa valtiolle, vaan hyödykkeiden myyjät tilittävät veron. Vero on yritysten myyntihinnoissa, jolloin kuluttajat suorittavat veron myyjille ja myyjät tilittävät veron lopullisesti valtiolle. Arvonlisävero on siten luonteeltaan kulutusvero eli tavaroiden ja palveluiden kulutuksesta on velvollisuus maksaa vero. Jotta vero ei jakeluketjussa kertaantuisi, verovelvollinen voi vähentää ostoista suorittamansa veron myynneistä suorittamastaan verosta. (Äärilä yms. 2015, 31, 801.)

Tavara tarkoittaa arvonlisäverolain mukaan aineellista esinettä. Tavaraksi lasketaan irtain esine sekä kiinteistö, pois lukien kuitenkin kiinteistöön liittyvät omistus-, käyttö- ja muun oikeuden luovutukset. Lisäksi muun muassa sähkö, kaasu sekä lämpöenergia käsitetään tavaraksi. Tavarana vastikkeellinen luovutus omistusoikeudesta käsitetään tavarana myynniksi. (Verohallinto 2016g.)

Myyneistä on tilitettävä arvonlisävero. Suomessa arvonlisäveroa on suoritettava silloin, kun yritys myy tavaroita tai palveluita, ellei niitä ole erikseen säädetty arvonlisäverosta vapaiksi. Verovelvollisuutta selvittäessä kiinnitetään huomiota siihen, onko toiminta liiketoiminnan kaltaista, mikä katsotaan tavarana tai palveluna myynniksi sekä tapahtuuko tämän kaltainen toiminta Suomessa. Kun tavarana tai palveluna myynnin, maahantuonnin tai yhteishankinnan tapahtumapaikkana on Suomi, niin voidaan soveltaa Suomen arvonlisäverolakia. Myyntimaasäännökset määrittelevät sen, miten tavarana tai palveluna arvonlisäverotus tapahtuu. (Äärilä ym. 2015, 34-35.)

Vähäinen liiketoiminta ei kuulu arvonlisäverotuksen piiriin. Tilikauden liikevaihto määrittelee vähäisen liiketoiminnan rajan. Liikevaihtoon sisältyvät verolliset myynnit tavaroiden ja palvelujen osalta sekä esimerkiksi verottomat myynnit kansainvälisessä kaupassa, rahoitus- ja vakuutuspalvelujen myynnit ja luovutukset, jotka kohdistuvat kiinteistöön sekä siihen kohdistuviin oikeuksiin. Arvonlisäverolain mukaan tilikausi on kalenterivuosi, kun verovelvollisen ilmoitusjakso, jolloin verovelvollinen ilmoittaa ja maksaa verot oma-aloitteisesti, on vuosi tai neljännesvuosi. Kun liikevaihto on enintään 10 000 euroa arvonlisäverolain määrittelemän tilikauden aikana, myyjä ei ole verovelvollinen. Myyjän on itse arvioitava liikevaihtonsa. Jos elinkeinonharjoittajan myynti ylittää 10 000

euroa tilikauden aikana, hänen tulee suorittaa vero kaikesta myynnistään tilikauden aikana. (Verohallinto 2016i.)

Arvonlisäverovelvollisuus koskee siis kaikkia niitä, jotka harjoittavat arvonlisäverollisten tavaroiden tai palvelujen myyntiä Suomessa liiketoiminnan muodossa. Arvonlisäverovelvollisuus tarkoittaa, että on ilmoittauduttava perustamisilmoituksen kautta verovelvolliseksi ja arvonlisäverot tulee maksaa itsenäisesti. Arvonlisäverovelvollisen on suoritettava myynnistä vero, mutta toisaalta verolliseen toimintaan liittyvistä ostoista on oikeus vähentää verot. (Joki-Korpela ym. 2009, 14.)

Yleisesti myyntihintaan lisätään myyntimaan arvonlisävero ja vero suoritetaan valtiolle myyjän toimesta. Kansainvälisessä kaupankäynnissä sovelletaan määränpäämaaperiaatetta eli veron maksaminen suoritetaan maahan, johon tavara lopullisesti kuljetetaan. Tätä tilannetta kutsutaan käännetyksi verovelvollisuudeksi, jolloin veron suorittaa ostaja eikä myyjä. Myyntilasku on arvonlisäveroton ja ostajalla on velvollisuus veron suorittamiseen. EU-alueella myynteihin sovellettava verolainsäädäntö riippuu myyntimaasäännöksistä. Tavarahan myyntimaaksi määritellään se maa, jossa tavara on myyntihetkellä. Tavarahan ostajan kannalta katsoen myyntipaikkana on maa, josta tavarahan kuljetus alkaa. Tavarahan myyntiin sovellettaisiin siis Suomen arvonlisäverolakia, jos sen kuljettaminen ostajalle alkaisi Suomesta. (Äärilä ym. 2015, 333-334, 358; Hakapää ym. 2016, 46.)

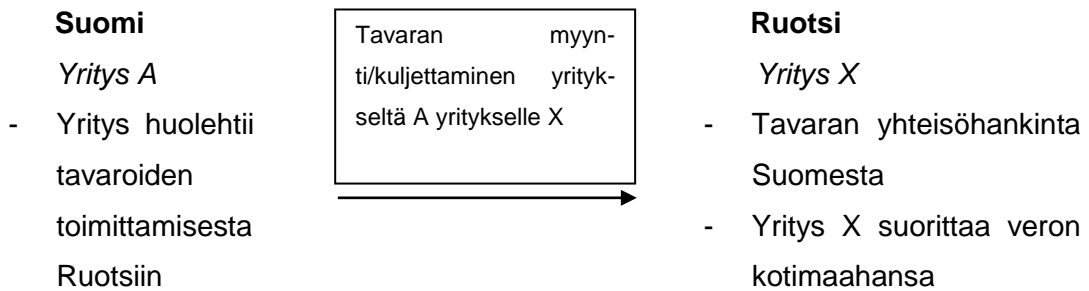
Merkittävässä asemassa on, että sekä myyjä että ostaja tuntevat myyntimaihin liittyvät säännökset. Myyjän ja myös ostajan on oltava selvillä siitä, minkä maan lainsäädäntöä tavarakaupassa noudatetaan, koska ostajalla on velvollisuus maksaa vero tietyissä tilanteissa. Myyntimaassa noudatettavan lainsäädännön perusteella pyritään selvittämään, onko kyseinen toiminta arvonlisäverollista toimintaa myyntimaassa vai onko toiminta verotonta, suorittaako veron myyjä vai ostaja sekä millä tavoin vero maksetaan. EU-maiden myyntimaasäännökset määräytyvät arvonlisäverodirektiivin avulla ja myyntisäännökset ovat samantapaisia. Tällä on pyritty siihen, että vero suoritettaisiin vain yhteen EU-maahan yritysten harjoittamassa kaupankäynnissä. (Sirpoma & Tannila 2014, 267.)

2.3 Yhteisömyynnit

Yhteisökauppa käsittää sekä tavaroiden myyntiä, että niiden hankintaa. Yhteisömyynniksi nimitetään tilannetta, kun tavaroita myydään EU-maiden välillä. Palveluiden myyntiä ei lasketa yhteisömyynniksi. Yhteisökaupassa myynti on useimmiten verotonta, kun yritys myy tavaroita toiselle yritykselle. Tavarann myynnissä on kuitenkin täyttyvä muutama ehto. Myynti on verotonta silloin, kun tavara on kuljetettu toiseen EU-maahan Suomesta ja ostaja ei ole arvonlisäverovelvollinen Suomessa vaan jossain toisessa EU-maassa. Myynnin verottomuuden edellytykseksi riittää, että ostaja on arvonlisäverovelvollinen toisessa EU-jäsenmaassa kuin mistä tavarann kuljettaminen on alkanut. Yhteisömyynnin toteutumisen ehtona on myös lasku, joka on muotomääräysten mukainen. Yrityksen myydessä tavaroita EU:n jäsenmaassa yksityishenkilölle, myynti verotetaan yleensä alkuperämaan mukaan. Tässä tilanteessa ostaja maksaa arvonlisäveron siihen maahan, jossa tavara on ostettu eikä kuluttaja tilitä veroa kotimaahansa. (Verohallinto 2011; Taloushallintoliitto 2015, 4-5; Hakapää ym. 2016, 273.)

Tavaroiden kuljetuksella myyjän kannalta katsoen ei ole merkitystä myynnin verottomuuteen. Tavarann kuljettaminen voidaan suorittaa myyjän, ostajan tai jonkun muun puolesta. Myyjän on kuitenkin huomioitava kuljetustapa siitä syystä, että se voi vaikuttaa raportointiin myyjän antamissa ilmoituksissa liittyen tavaroiden yhteisömyynnteihin ja siihen liittyviin liiketoimiin. Myyjän on myös huolehdittava, että se saa haltuunsa näytön siitä, että tavara on siirtynyt toiseen EU-jäsenvaltioon. Jos tavarann kuljetuksen hoitaa kuljetusliike, jolle myyjä maksaa rahdin niin tästä käy näytöksi rahtikirja tai -lasku. Kun kuljetusliikkeelle maksetaan rahti tavarann ostajan puolesta, rahtikirjajäljennös tai muu selvitys toimii näyttönä kuljetuksesta. Ostajan huolehtiessa tavarann kuljetuksesta itsenäisesti, yrityksen tulee antaa kuljetuksesta todistus. Todistuksesta pitää selvittää kuka on tavarann kuljettaja; päivämäärä, jolloin tavarann kuljetus on alkanut; mikä kuljetusväline on käytössä sekä mihin paikkaan kuljetus päättyy. (Äärilä ym. 2015, 361; Hakapää ym. 2016, 92.)

Esimerkkinä verottomaan yhteisömyyntiin on suomalainen yritys A, joka harjoittaa LVI-tarvikkeiden tukkukauppaa ja myy tavaroita Ruotsissa liiketoimintaa harjoittavalla yritykselle X (Kuva1).



Kuva 1. Yhteisömuutos. (Talouhallintoliitto 2015, 11.)

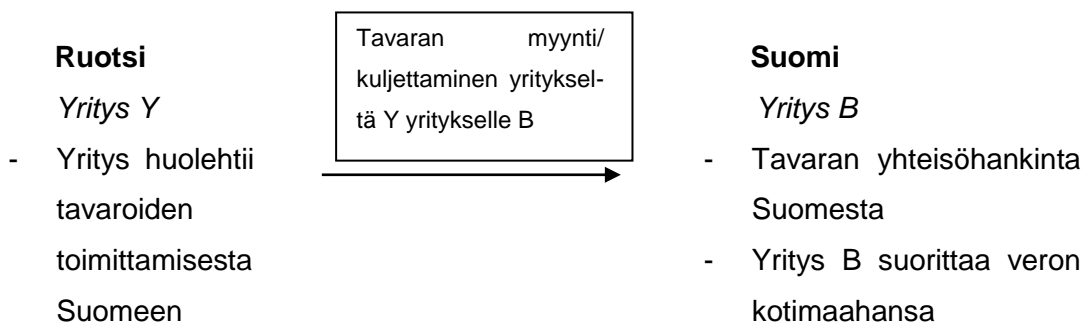
Myyntimaan pääsääntöön liittyvä poikkeus EU-jäsenmaiden välillä tapahtuvaan tavara-kauppaan ovat tavarat, jotka myydään valmiiksi koottuina tai asennettuina. Tavara nähdään myydyksi siinä maassa, jossa myyjä tai alihankkija kokoaa tai asentaa tavarat. Tämä periaate on sovellettavissa kaikissa jäsenmaissa. Tavarat arvonlisäverovelvollinen kohtelu päätetään määränpäämaaperiaatteen mukaan. Valmiiksi koottuna tai asennettuna myytyä tuotetta ei pidetä yhteisömuutoksena. Tällöin sitä ei myöskään tuoda ilmi yhteenvetoilmoituksessa. (Kallio ym. 2015, 334-335.)

2.4 Yhteisömuutokset

Yhteisömuutos tarkoittaa vastikkeellista muutosta, jossa tavarat omistusoikeus siirtyy ostajalle ja tavara kuljetetaan myyjän, ostajan tai jonkun muun puolesta toiseen jäsenvaltioon. Yhteisömuutoksessa sovelletaan määränpäämaaperiaatetta, jolloin tavarat ostaja suorittaa veron siihen maahan, jonne kuljetus päättyy. Tässä tilanteessa ostajan kotimaalla ei ole vaikutusta. Tavarat myyjän tulee olla arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt yritys, jotta yhteisömuutos on mahdollinen. Myös tavaratostajan on oltava joko elinkeinonharjoittaja tai oikeushenkilö, jotta yhteisömuutos toteutuu. Yhteisömuutoksesta tilittävän veron verokanta määräytyy samalla periaatteella kuin kotimaassa. Ostetusta artikkelista riippuen suoritetaan vero 24 prosentin mukaan tai alempien verokantojen mukaisesti. Myös tilanne, jossa tavarat kuljetaminen on lähtöisin EU-maasta ja ostajalla on käytössään Suomessa annettu arvonlisäverotunniste, määrittää yhteisömuutoksen. Määränpäämaaperiaatteen ohella ostaja voi joutua tilittämään veron kuitenkin myös siihen maahan, jonka arvonlisäverotunniste sillä on käytössä. Jos ostaja pystyy todistamaan, että hän on tilittänyt yhteisömuutoksen veron maahan, jonne kuljetus on päättynyt veroa ei tarvitse suorittaa tunnistamaan tai ostajalla on mahdol-

lisuus saada jo suoritettu vero takaisin. Tämän säännöksen avulla on pyritty siihen, että verot tulisi joka tapauksessa tilitettyä EU-maahan. (Sirpoma & Tannila 2014, 319; Ääri- lä ym. 2015, 373-374.)

Esimerkkinä verolliseen yhteisöhankintaan on suomalainen yritys B, joka harjoittaa työstökoneiden tukkukauppaa ja hankkii tavaroita Ruotsissa liiketoimintaa harjoittavalla yritykseltä Y (Kuva 2).



Kuva 2. Yhteisöhankinta. (Taloushallintoliitto 2015, 11.)

Arvonlisäverotuksen ulkopuolista toimintaa harjoittavan elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön suorittamat ostot muista EU-jäsenvaltioista eivät ole yhteisöhankintoja, jos ne ovat vähäisiä. Tällöin ostaja ei ole rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi, joten ostaja saa laskun, joka sisältää toisen jäsenvaltion veron. Jos kuitenkin seuraavat edellytykset täyttyvät, niin ostajan on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi saadakseen ALV-tunnuksen; kalenterivuodessa yhteisöhankintojen määrä ilman veroa ylittää 10 000 euroa tai yhteisöhankintojen määrä ylitti 10 000 euron rajan edellisenä kalenterivuonna. Tähän laskentaan ei kuitenkaan huomioida uusia kuljetusvälineitä, valmisteveron alaisia tavaroita tai marginaaliverotettavia tavaroita. Verohallinto voi kuitenkin ostajan hakemuksen perusteella päättää, että ostot katsotaan yhteisöhankinnoiksi, vaikka ne olisivat arvoltaan vähäisiä. (Sirpoma & Tannila, 2014, 321; Ääri- lä ym. 2015, 374.)

Arvonlisäverovelvollisella yrityksellä on mahdollisuus vähentää yhteisöhankinnastaan vero, kun hankinta on tullut ostajalle vähennyskelpoiseen käyttöön. Kyseisestä hankinnasta ei tällöin synny veron maksua, koska vähennys on samalla kausiveroilmoituksella, jossa hankinnasta suoritettaisiin vero. Tilanteessa, jossa hankinta olisi sekä vähen-

nyskelpoinen että vähennyskelvoton, suoritetaan hankinnasta vero, jota vähennetään vähennyskelpoisuuden perusteella. (Äärilä ym. 2015, 375.)

Yhteisöhankinta on joissain tilanteissa veroton Suomessa, vaikka hankinnassa olisi muuten sovellettu yhteisöhankintoihin liittyviä sääntöjä. Yhteisöhankinnasta ei suoriteta veroa, kun seuraavat edellytykset täyttyvät: myynnissä on sellainen tavara, joka ei ole ollut myyjällä vähennykseen oikeuttavassa käytössä kotimaansa arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti tai tavara toimitetaan varastointimenettelyyn, vapaa-alueelle, vapaavarastoon tai verovarastoon tullilainsäädännön mukaisesti. Yhteisöhankinnan tekijän ei tarvitse suorittaa veroa silloin, jos vero on mahdollista saada takaisin ulkomaanpalautuksena ja myös ilmoitusvelvollisuus on täytetty. Ulkomaalaisella elinkeinonharjoittajalla on tämänkaltainen ilmoitusvelvollisuus, jos hänellä ei ole kiinteää toimipaikkaa Suomessa. Hänellä ei ole siis velvollisuutta suorittaa veroa yhteisöhankinnasta ja sen jälkeen hakea sitä takaisin. (Verohallinto 2016c.)

Ostoja toisesta EU-jäsenmaasta ei käsitellä yhteisöhankintoina, jos kauppatavarana on muun muassa vesialukset, ilma-alukset tai niihin liittyvät varusteet, diplomaattiset hankinnat, kansainvälisten järjestöjen suorittamat hankinnat tai tavarat, jotka kootaan tai asennetaan myyjän toimesta. Näissä tapauksissa ei ole velvollisuutta rekisteröitymiseen ja ilmoittamiseen. (Verohallinto 2016c.)

2.5 Kirjanpidolliset menettelytavat

Verovelvollisen kirjanpito on järjestettävä siten, että sen avulla on mahdollista saada tarvittavat tiedot veron määrittämistä varten. Arvonlisäverolain tavoitteeksi on asetettu, että kirjanpidosta saataisiin tarvittavat tiedot arvonlisäveron laskentaan. Arvonlisäverolaissa verokaudeksi on määritelty kalenterikuukausi, neljänneskalenterivuosi tai kalenterivuosi. Kun kirjanpitovelvollinen noudattaa verokautenaan kalenterikuukautta tai neljänneskalenterivuotta niin arvonlisäveroon vaikuttavat liiketapahtumat on kirjattava kuukausikohtaisesti 12. päivään mennessä verokautta seuraavana toisena kalenterikuukautena. Kalenterivuotta verokautenaan noudattavan kirjanpitovelvollisen liiketapahtumien kirjaamisen on tapahduttava myös kuukausikohtaisesti, mutta kirjaukset on tehtävä verokautta seuraavan helmikuun 28. päivään mennessä. (Äärilä ym. 2015, 795, 797.)

Lukujen tuomisen kirjanpitojärjestelmistä pitäisi olla vaivatonta, koska kausivero- ja yhteenvetoilmoitukseen on saatava yhteisömyynnin arvo. Verottomat yhteisömyynnit tulee kirjata kirjanpidossa erilliselle verottomalle myyntitilille, kuten ”Yhteisömyynnit 0%”. Myyntireskontran käyttäminen on hyödyllistä, koska sitä kautta yritys saa helposti asiakkaiden ALV-tunnukset ja yhteenvetoilmoituksen tekeminen on myös vaivatonta. Yhteisömyynti kirjataan myyntisaamistilin debet-puolelle ja yhteisömyyntitilin kredit-puolelle. (Taloushallintoliitto 2015, 40-42, 47.)

Yhteisömyynti ja ennakkolasku kohdistuvat toimituskuukaudesta seuraavalle kuukaudelle pääsäännön mukaan. Myynti kohdistetaan kuitenkin toimituskuukauteen, jos ostaja on saanut hankinnasta laskun tai sitä vastaavan asiakirjan tämän kuukauden aikana. Yhteisöhankinta kohdistuu veron suorittamiskuukautta seuraavalla kuukaudelle ja veron suorittamisvelvollisuus syntyy hankinnan tekemisen jälkeen. Laskun saaminen toimituskuukautena tarkoittaa sitä, että hankinta kohdistuu jo toimituskuukaudelle. Laskujen ulkomaan valuutassa olevien summien muuttamisessa euroiksi käytetään apuna myyntikurssia, jonka liikepankki on julkaissut. (Verohallinto 2016e.)

3 ERITYISTILANTEITA

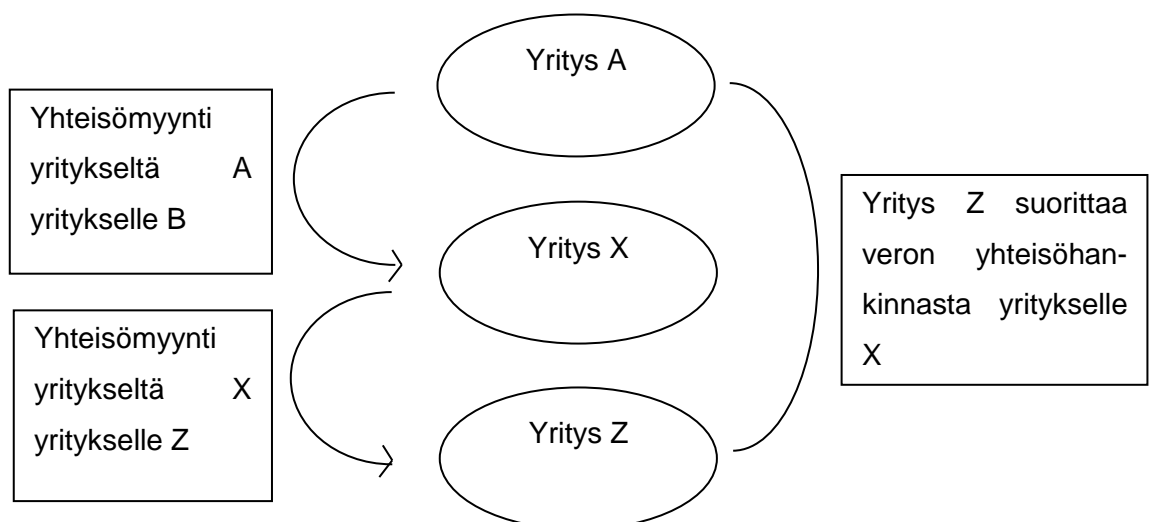
3.1 Ketjukauppa

Ketjukauppatilanteessa tavara myydään kahteen tai useampaan kertaan, mutta tavaraa ei toimiteta ensimmäiselle ostajalle. Laskuja on tässä tilanteessa kaksi tai useampi, mutta tavara toimitetaan vain kerran. Ketjukauppatilanteessa kaupan osapuolina voivat olla EU-alueen tai sen ulkopuolella olevat maat, tai myös molemmilta alueilta olevat maat. Tavara voi kulkeutua EU-alueella tai sen ulkopuolella, mutta tavaran liikkuminen on mahdollista myös EU-alueen sekä EU:n ulkopuolisten maiden välillä. (Juusela 2016.)

EU-tavarakauppa ei ole jatkuvan verovalvonnan alaisena. Arvonlisäverodirektiivissä säädetään turvaverkkosääntelystä, jonka avulla pyritään varmistamaan, että EU-alueella tapahtuvista myynneistä tehdään ilmoitus, ja että arvonlisävero tilitettäisiin ainakin johonkin EU:n jäsenvaltioista. Hankinnan verotusmaa määräytyy kuljetuksen päättymismaan mukaan. Turvaverkkosäännön mukaan yhteisöhankinta tapahtuu Suomessa, kun ostaja käyttää hankinnassa arvonlisäverotunnistetta, joka on annettu Suomessa ja tavaran kuljetus on alkanut toisesta EU:n jäsenvaltiosta. Poikkeuksena tilanne, jossa täytyvät edellä mainitut ehdot, mutta ostaja pystyy näyttämään, että hankinta on verotettu tai, että hän on suorittanut hankintaan liittyvän ilmoitusvelvollisuuden maahan, mihin tavaran kuljetus päättyi. Säännöksen puitteissa Suomen veroviranomaisten on mahdollista vaatia selvitys, että suomalainen yritys on suorittanut veron toiseen jäsenvaltioon, jossa yhteisöhankinta on suoritettu. Suomalaisilla yrityksillä on usein velvollisuus rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi toisessa jäsenvaltiossa suorittaessaan yhteisöhankintoja, koska kuljetuksen päättymisvaltio on hankinnan verotusmaa. (Kallio 2015, 346; Äärilä ym. 2015, 380.)

3.2 Kolmikantakauppa

Tilannetta, jossa tavaran myyminen tapahtuu kaksi kertaa peräkkäin, kutsutaan kolmikantakaupaksi. Kolmikantakauppatilanteissa sovelletaan erityissäännöksiä. Tällöin kaupankäyntiä harjoittaa kolme eri verovelvollista yritystä, jotka toimivat eri jäsenvaltioissa. Laskutus tapahtuu sekä ensimmäisen ja toisen yrityksen välillä, että toisen ja kolmannen yrityksen välillä. Myytävä tavara kulkeutuu kuitenkin vain ensimmäiseltä yritykseltä kolmannelle yritykselle. Myynnit ensimmäiseltä yritykseltä toiselle yritykselle ja toiselta kolmannelle yritykselle ovat verottomia yhteisömyyntejä edellyttäen, että kaikki yritykset ovat arvonlisäverovelvollisia ja kaupankäynti tapahtuu EU-alueella. Yhteisöhankinnan veron suorittamisvelvollisuus jää yritykselle, jolle tavara lopullisesti kuljetetaan, kun ensimmäisen ostajan ominaisuuden omaava yritys voi näyttää toteen, että tavara myydään edelleen eri maahan, jonne tavaran kuljetuskin päättyy. Laskuilla tulee olla kaupan osapuolien arvonlisäverotunnukset ja ensimmäisessä laskussa lukea veroton yhteisömyynti. Toiseen myyntilaskuun tulee olla merkittynä, että kyseessä on kolmikantakauppa. Jos kolmikantakauppaan liittyvät edellytykset eivät täyty, niin tilanteeseen sovellettavia säännöksiä ei voida käyttää kaupankäynnin yksinkertaistamiseksi. Kolmikantakaupan tilanteessa, jossa ensimmäisellä ostajalla ei ole näyttöä siitä, että toinen ostaja on hankinnasta verovelvollinen, tulee turvaverkkosäännös sovellettavaksi. (Sirpoma & Tannila 2014, 280; Äärilä ym. 2015, 380; Hakapää ym. 2016, 123-125.)



Kuva 3. Kolmikantakauppa. (Sirpoma & Tannila 2014, 279.)

Kuvan 3 Kolmikantakauppatilanteessa on suomalainen yritys A, joka harjoittaa LVI-tarvikkeiden tukkukauppaa. Ruotsissa toimiva yritys X hankkii tavaran suomalaiselta yritykseltä A. Yritys X myy tavaran Belgiassa toimivalle yritykselle Z. Tavaran kuljetta- minen tapahtuu suoraan yritykseltä A yritykselle Z (kuva3).

3.3 Ahvenanmaa

Ahvenanmaa ei ole osa Euroopan yhteisön arvonlisävero- tai valmisteveroaluetta Suomen EU-liittymissopimuksen mukaisesti. Sopimus sisältää lain ja asetuksen siitä, että Suomi on liittynyt Euroopan unioniin. Ahvenanmaan ja EU:n jäsenvaltioiden, mu- kaan lukien Suomen, välillä on veroraja. Tämä tarkoittaa, että Ahvenanmaan ja EU:n jäsenvaltioiden välisessä kaupankäynnissä on käytössä maahantuonti- ja vientisään- nökset, joita sovelletaan kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa. Erityisase- ma ei vaikuta Ahvenanmaan verotusoikeuteen vaan siellä on käytössä yleinen arvonli- säverolainsäädäntö. Erityislaissa, joka koskee arvonlisä- ja valmisteverolainsäädännön poikkeuksia Ahvenanmaalla, voidaan kuitenkin säätää toisin kuin yleisessä arvonli- säverolainsäädännössä. Ahvenanmaalta EU-maihin ja EU-maista Ahvenanmaalle suo- ritettavia maahantuonteja ei tullata tai selvitetä, koska Ahvenanmaa kuuluu kuitenkin EU:n tullialueeseen. (Verohallinto 2016f; Eduskunta 2014; Sirpoma & Tannila 2014, 333.)

Ahvenanmaan myynteihin EU:n jäsenvaltioon tai hankintoihin EU-maasta Ahvenan- maalle ei sovelleta yhteisökauppaan liittyviä säännöksiä. Myynneistä ei myöskään teh- dä yhteenvetoilmoitusta EU-alueelle suoritettavista myynneistä, vaikka myyjä olisi ar- vonlisäverovelvolliseksi rekisteröityneenä Suomessa. Suomen arvonlisäverotunnistetta ei saa käyttää myyntien tai ostojen yhteydessä, kun Ahvenanmaa on kaupan toisena osapuolena. Suomessa arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt, mutta Ahvenanmaalle sijoittunut liiketoiminnan harjoittaja voi tehdä yhteisömyyntiä ja yhteisöhankintoja EU- alueella, mutta myytävän tavaran lähtöpaikka tai hankinnan saapumispaikka ei saa olla Ahvenanmaan alueella. (Verohallinto 2016f; Eduskunta 2014.)

Tavarakaupassa, jota käydään Ahvenanmaan rajojen sisäpuolella, noudatetaan arvon- lisäverolain yleisiä säännöksiä. Ahvenanmaa ei kuulu EU:n veroalueeseen, joten tava- ran myynti Ahvenanmaalta muualle Suomeen sekä toisin päin käsitellään vientimynti-

nä. Edellytyksenä on, että tavaran kuljetuksen hoitaa myyjä, joku muu myyjän nimissä, kuljetusliike ostajan toimesta tai ostaja on elinkeinonharjoittaja, joka vie tavaran pois Ahvenanmaalta tai muualta Suomesta heti tavaran noutamisen jälkeen. Edellytyksenä myynnin verottomuudelle kirjanpidosta on löydyttävä viennistä näyttö, joka voi olla esimerkiksi tullin vahvistama veroilmoitus tai verotuspäätös. Vastaavasti muualta Suomesta Ahvenanmaalle sekä maittain toisin päin hankittu tavara käsitellään maahantuontina. Tavaranhaltijalla, joka on nimetty tullin veroilmoituksessa tai verotuspäätöksessä, on oikeus vähentää maahantuonnin arvonnäkövero, kun normaalit ostovähennysoikeuteen liittyvät edellytykset täyttyvät. Tämä edellytys tarkoittaa sitä, että hankinnan on oltava elinkeinonharjoittajan verovelvolliseen liiketoimintaan liittyvä. (Sirpoma & Tannila 2014, 334-336.)

4 RAPORTOINTIVELVOLLISUUDET

Laskutus

Arvonlisäverolain 209 e §:ssä on säädetty pakollisista tiedoista laskulla. Laskun tiedot voivat olla minkä tahansa maan kielellä. Laskulla tulee näkyä sen antamispäivämäärä, joka voi olla laskun toimituspäivä, kirjoituspäivä tai tulostuspäivä. Laskulle vaaditaan tunniste, jonka avulla lasku on mahdollista yksilöidä. Samaa tunnistetta ei voida käyttää laskuilla, jotka annetaan samana vuonna. Sekä myyjän että ostajan arvonlisäverotunnisteet näkyvät laskulla. Myyjän tai myyjien nimet pitää olla merkittynä laskulle, kuten myös ostaja tai ostajat, joille lasku on osoitettu sekä molempien osapuolien osoitetiedot. Tavarat eritellään laskulle kuvauksen tai tavarannimen avulla, mutta myös koodimerkintä tavaralle on mahdollinen. Veron oikean kohdistuksen vuoksi toimituspäivän tai ennakkomaksupäivän merkitseminen laskulle on tärkeää. Veron perusteen eli myynnistä saadun hinnan, joka ei sisällä veroa, tavarannimen yksikköhinnan sekä mahdollisten alennusten tulee olla myös laskulle merkittynä. Myyjän ollessa velvollinen suorittamaan vero laskuun tulee merkitä verokanta ja myös suoritettavan veron määrä. Laskulle ei merkitä verokantaa, kun ostaja on velvollinen suorittamaan veron käännetyn menettelyn perusteella. (Verohallinto 2014d.)

Ostajan verovelvollisuus toisessa jäsenvaltiossa pitää näyttää toteen myyjän toimesta. Tällöin myyntilaskussa pitää olla esillä ostajan ALV-tunnus, mutta myös myyjän tunnuksen pitää olla merkittynä laskuun. Ostajan ALV-tunnus muodostuu maatunnuksesta sekä numeroista, joiden määrä riippuu kyseessä olevasta maasta (liite 2). Ostajalta saadun ALV-tunnuksen oikeellisuuden myyjä pystyy tarkistamaan Internetistä Euroopan komission sivuilla ALV-tietojen vaihtojärjestelmän (VIES) avulla. Myyjä valitsee sivuilla valikosta jäsenvaltion maatunnuksen, syöttää laskulta VAT-numeron ja näiden tietojen syöttämisen jälkeen saa tiedon siitä, onko ALV-numero voimassa. (Äärilä ym. 2015, 360-361.)

Joidenkin maiden tunnuksiin liittyy myös muita huomioitavia asioita. Espanjan tunnuksen ensimmäisenä ja viimeisenä merkkinä voi olla numero tai kirjain, mutta molemmat eivät voi olla numeroita. Alankomaiden/Hollannin maakoodin jälkeinen kymmenes merkki on B. Iso-Britanniassa sivuliikkeen arvonlisäverotunnisteessa on 12 merkkiä maatunnuksen jälkeen ja valtion laitoksien sekä terveydenhuoltoviranomaisten tunnis-

teessa on 5 merkkiä. Itävallan tunnisteessa maakoodin jälkeinen ensimmäinen merkki on U. Ruotsin tunnisteeseen kaksi viimeistä numeroa ovat 01. Muutamien maiden osalta on myös määritelty mistä lähtien arvonlisäverotunnisteiden rakenne on voimassa. (Verohallinto 2013k.)

Tavaroiden yhteisömyynneissä laskun antamisen ajankohdalle on asetettu määräaika silloin, kun tavarantoimittaja on toisessa EU-maassa verovelvollinen käännetyn verovelvollisuuden kannalta katsottuna. Tavaroiden yhteisömyyntien osalta lasku on annettava viimeistään sitä kuukautta seuraavan kuukauden 15. päivään mennessä, kun tavara on toimitettu. (Verohallinto 2016b.)

Yhteisökaupan laskuissa tulee noudattaa erityisiä vaatimuksia. Laskuihin on merkittävä sekä myyjän että ostajan ALV-tunnisteet. Laskuihin voidaan merkitä "Alv 0%", joka viittaa yhteisömyyntiin tai "VAT 0%", joka tarkoittaa Intra Community supply. Nämä merkinnät määrittävät myynnin verottomuuden. Kolmikantakaupan ollessa kyseessä laskuun on merkittävä sekä ensimmäisen myyjän että ensimmäisen ostajan alv-tunnisteet. Seuraavalla laskulla tulee olla näkyvillä ensimmäisen ostajan sekä toisen ostajan alv-tunnisteet. Viimeisimmällä laskulla tulee olla myös merkintä, että kyseessä on kolmikantakauppa, kuten lisäämällä laskulle joko sanat "kolmikantakauppa" tai "Triangulation". (Verohallinto 2016e.)

Raportointi

Yhteisömyynnit ja -hankinnat tulee merkitä kausiveroilmoitukseen (liite 1). Kausiveroilmoitus annetaan kuukausittain, neljännesvuosittain tai kalenterivuositteittäin riippuen arvonlisäverovelvollisen ilmoitusjaksosta. Sähköisesti annettavan kausiveroilmoituksen on oltava perillä raportoitavaa kuukautta seuraavista toisen kuukauden 12. päivänä eli esimerkiksi maaliskuulta annettava arvonlisäveroilmoitus tulee jättää viimeistään 12. toukokuuta. Paperisena versiona annettava ilmoitus tulee olla määränpäässään jo 7. päivänä. Verohallinto arvioi raportoitavan kuukauden veron määrän, jos kausiveroilmoitusta ei ole jätetty määräajan puitteissa. Laiminlyöntiä seuraa myös veronkorotus. Raportointiperiaatteen taustalla on, että kaudella olleista tapahtumista lasketaan suoritettava ja vähennettävä arvonlisäveron määrä yhteen. Kausiveroilmoituksen kohdassa 311 ilmoitetaan yhteisömyynti EU-maihin. Lopullinen hinta sisältää kaikki lisät, jotka myyjä ostajalta perii myynnin yhteydessä, kuten kuljetukseen liittyvät kustannukset. Ilmoituksen kohdassa 313 ilmoitetaan yhteisöhankintojen arvo tavaroiden osalta huo-

mioiden myös verottomat yhteisöhankinnat. (Äärilä ym. 2015, 767-768; Hakapää ym. 2016, 73-74; Verohallinto 2016j.)

Arvonlisäverolain pykälän 162 e (1 mom. 1 kohta) mukaan elinkeinonharjoittajien, jotka harjoittavat yhteisömyyntiä tulee jättää yhteenvetoilmoitus. Ilmoituksessa pitää olla asiakkaan alv-tunnus sekä myyntien muodostama yhteissumma. Yhteenvetoilmoitus on jätettävä 20. päivänä edellisen kuukauden päättymisestä. Kun yrityksellä on ollut tavaratai palvelumyyntiä toiseen EU-maahan, niin sen tulee antaa yhteenvetoilmoitus. Yhteenvetoilmoitus voidaan jättää sähköisesti verotilipalvelun, Ilmoitin.fi-palvelun tai verkkolomakkeella Tyvi-palvelun kautta. Yhteenvetoilmoituksessa esitetään tavaroiden ja palvelujen myynnit eroteltuina asiakkaittain. (Äärilä ym. 2015, 365; Verohallinto 2013.)

Yritysten ei ole määrä tehdä vienti-ilmoitusta tullille harjoittaessaan vientiä EU-maihin. Euroopan unionissa jäsenmaiden välisestä kaupankäynnistä kerätään tietoa Intrastat-järjestelmän avulla. Yrityksen ilmoittavat sisäkauppaan liittyvät tilastotiedot Tullille kuukausittain. Intrastat-ilmoitus on jätettävä, jos tavaroiden vientimäärä ylittää 500 000 euroa vuodessa. Näiden tietojen avulla tullit kokoaa ulkomaankauppatilaston, jossa on sisäkaupan eli yhteisökaupan lisäksi tiedot myös Suomen ulkokaupasta. EU:n tilasto-toimisto Eurostat saa myös kootut tilastotiedot kuukausittain. EU:n asetukset määrittävät sisäkauppaan liittyvää tilastointia, jotka on asetettu lainvoimaisiksi säädöksiksi jokaisessa EU:n jäsenmaassa. Tiedot ovat sekä salassa pidettäviä että luottamuksellisia. Kaikki jäsenmaat määrittelevät vuosittain tilastointirajan, joka perustuu vuosivientiin ja -tuontiin. Ilmoitus voidaan tehdä Internetissä. (Äärilä ym. 2015, 365; Tulli 2016.)

Viranomaisten sähköisiin palveluihin tunnistaudutaan Katso-tunnisteen avulla, joka on maksuton. Katso-palvelussa hallinnoidaan tunnisteita sekä niiden käyttöä ja niihin liittyviä tietoja. Tunnistautumisen avulla voidaan lähettää esimerkiksi kausiveroilmoitus ja yhteenvetoilmoitus sähköisesti verohallinnolle. (Verohallinto 2016k.)

5 OPPAAN LAATIMINEN

Työn toimeksiantajana on Kaarinan Tilitoimisto, jolla on asiakkaina yrityksiä, jotka harjoittavat liiketoimintaa EU-alueella. Asiakasyritysten on tärkeää ymmärtää yhteisökaupassa vallitsevia säädöksiä, jotta tilitoimiston toimintatavat olisivat tuttuja näissä tilanteissa. Yritykset saavat kuukauden raportoinnin yhteydessä kausiveroilmoituksen sähköpostin liitteenä muiden sovittujen raporttien lisäksi. Tilitoimistossa on käytössä Tikonkirjanpito-ohjelma, joten opas rakentuu tämän ohjelman ympärille.

Toimeksiantajalle laadittavan oppaan tarkoituksena on yksinkertaistaa ja yhtenäistää kausiveroilmoituksen ja yhteenvetoilmoituksen menettelytapoja toimiston työntekijöiden kannalta katsottuna. Opas kokoaa yhteen ohjeet ilmoitusten tekemisestä ja niihin liittyvistä kirjanpidollisista asioista. Oppaan tarkoituksena on toimia kirjanpitäjän apuna yhteisömyyntiin liittyvässä raportointivelvollisuudessa. Oppaan alkuun sijoitetut tietoiskut ovat keino välittää tietoa asiakkaalle. Koen, että tällaisella ohjeistuksella on tarvetta, koska kirjalliset ohjeet ovat hyvä tuki myös uuden asian opettelussa. Yksi oppaan tavoitteista on myös se, että ohjeistus ilmoitusten tekemiseen olisi kaikkien saatavilla työpaikalla.

Opas on suunniteltu niin, että kirjanpitäjä voisi käyttää sitä tukena suorittaessaan kuukausittaisia kirjanpitoon liittyviä toimenpiteitä. Ohjeistuksesta on pyritty saamaan helppolukuinen, jotta sitä voisi käyttää apuna myös uuden henkilön perehdyttämistyössä. Oppaan alussa tuodaan esille tietoa yhteisökaupasta tietoiskujen omaisesti. Oppaan alkuun on sijoitettu ohjeistus yhteisömyynnin antamisesta sekä Verohallinnon sivujen kautta että suoraan kirjanpito-ohjelmasta. Kausiveroilmoituksen lähettäminen on sijoitettu seuraavaksi, koska ilmoitetun yhteisömyynnin määrän tulee olla myös kausiveroilmoituksella, kun kyseessä olevan kuukauden tietoja ilmoitetaan.

Ohjeistusta selkiytetään kuvankaappauksien avulla. Kuviin on sijoitettu nuolia, joiden avulla kohdistetaan katsojan huomio. Kuvat ovat oppaassa tärkeässä asemassa ja tekstiohjeistukset tukevat kuvien antamia ohjeita. Fontiksi on valittu selkeästi luettava kirjoitustyylili. Yritysten y-tunnukset ja VAT-tunnukset on piilotettu raporteista yritysten anonymiyden säilyttämiseksi. Opas on ulkoasultaan hyvin pelkistetty, koska tarkoituksena on saada lukija keskittymään oleelliseen. Opas pyritään saamaan valmiiksi niin, että se ehditään saamaan arvioitavaksi työpaikalla. Opas on kokonaisuudessaan tämän työn liitteenä (liite 3).

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Useilla yrityksillä on myyntejä ja hankintoja EU-alueella. Näissä tilanteissa yrityksen on otettava ulkomaankaupan arvonlisäverotuksen normit ja menettelytavat huomioon kirjanpidossa ja raportoinnissa. Ulkomaankauppaa harjoittavan yrityksen tulee huomioida, missä maassa sen kumppaniyritys sijaitsee, koska tällä on merkitystä myyntien ja hankintojen kirjanpidollisessa käsittelyssä. EU:ssa on tällä hetkellä yhteensä 28 jäsenmaata. Tavaroiden myyntiä EU-maiden välillä nimitetään yhteisömyynniksi. Yhteisömyynnin verottomuuden edellytyksenä on, että tavara on kuljetettu Suomesta toiseen EU-maahan ja ostaja on verovelvollinen toisessa EU-maassa kuin Suomessa. Yhteisömyynteihin liittyy myös erityissäännöksiä, kuten tavaran myyminen valmiiksi koottuna tai asennettuna, jolloin tavaran myyntiä ei pidetä yhteisömyyntinä. Yhteisöhankinta on tavaran vastikkeellinen hankinta ja tällöin tavaran omistusoikeus siirtyy myyjältä ostajalle ja tavaran kuljettaminen toiseen jäsenvaltioon tapahtuu myyjän, ostajan tai jonkun muun puolesta. Yhteisöhankinnassa tavaran ostaja suorittaa veron maahan, jonne kuljetus päättyy eli tässä tilanteessa sovelletaan määränpäämaaperiaatetta. Yhteisöhankinnan edellytyksenä on, että myyjä on arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröitynyt yritys.

Laskuille on myös muotomääräykset, joilla tavaran myyjällä on velvollisuus näyttää toteen, että yhteisömyynti voidaan toteuttaa. Myyjän on selvitettävä ostajan VAT-tunnus ja yrityksen pitää huolehtia siitä, että laskulla näkyy molempien yritysten ALV- eli VAT-tunnukset sekä merkintä verottomasta myynnistä. Myös VAT-tunnuksen voimassaolo on tarkistettava. Ulkomaisen yrityksen VAT-tunnuksen voimassaolon voi tarkistaa Internetistä.

Kun yritys on ulkoistanut kirjanpitonsa tilitoimistolle, on tilitoimiston kirjanpitäjällä velvollisuus huolehtia määrämuotoisesta raportoinnista ja siitä, että raportoinnit tehdään määräaikoihin mennessä. Tilitoimisto ja asiakasyritys sopivat raportoinnista, jotta asiakas saa haluamansa raportit sovittuina ajankohtina. Tällä tavalla asiakkaalla on mahdollisuus pysyä perillä liiketoimintansa tilasta ja asiakas voi luottaa siihen, että tilitoimisto toteuttaa velvollisuutensa.

Opinnäytetyön tavoitteena oli toteuttaa opas tilitoimistolle. Oppaan oli tarkoitus vastata sekä tilitoimiston henkilökunnan että asiakasyritysten tarpeisiin. Tarkoituksena oli, että asiakas saisi myös käsityksen siitä, miten tilitoimistossa toimitaan yhteisökauppaan liittyvissä asioissa. Tilitoimistolla ei ollut tämänkaltaista opasta aiemmin, joten sille oli

tarve kyseisessä yksikössä. Oppaan avulla tuodaan myös uudelle työntekijälle Tikon-ohjelmaa tutuksi. Tavoitteena oli, että opas ehditään saamaan valmiiksi niin, että siitä on mahdollista saada arvio työpaikalta.

Oppaan alussa on tietoisujen omaisina kohtina lauseita opinnäytetyöstä. Siihen on pyritty valitsemaan sekä kirjanpidollisesti että raportoinnin kannalta merkittäviä kohtia. Tietoisut on tarkoitettu pääasiassa asiakasyrityksen huomioitaviksi, mutta ne ovat tarpeellisia myös tilitoimiston työntekijälle. Oppaassa annetaan ohjeita kausiveroilmoituksen sekä yhteenvetoilmoituksen tekemiseen. Yhteenvetoilmoituksen voi tehdä sekä verohallinnon että kirjanpito-ohjelman kautta, joten oppaassa tuotiin esille molemmat tavat. Aluksi tarkoituksena oli sisällyttää oppaaseen myös Intrastat-ilmoituksen tekeminen, mutta sen käsitteleminen päätettiin kuitenkin jättää oppaan ulkopuolelle. Oppaassa keskityttiin siis pääasiassa yhteisömyyntiin liittyvään raportointiin. Opas saatiin valmiiksi siten, että se ehdittiin arvioida työpaikalla.

Tilitoimiston palvelupäällikön mielestä oppaasta tuli selkeä kokonaisuus, jonka avulla myös uusikin työntekijä voi jättää ilmoituksia itsenäisesti. Hänen mielestään oppaan avulla voidaan säästää aikaa ja myös työn tekeminen on tehokkaampaa, kun toisen työntekijän aikaa ei mene opastamiseen. Hän ei nähnyt, että oppaalla olisi merkitystä henkilökunnan toimintatapojen yhtenäistämiseksi, koska ilmoitusten tekemiseen ei ole kuitenkaan kuin muutama tapa. Palvelupäällikkö kokee, että oppaan kaksi ensimmäistä sivua, jotka sisältävät tietoisujen omaisia lauseita, soveltuisivat asiakkaille annettaviksi. Kokonaisuutena opas olisi kuitenkin liian raskas asiakkaiden luettavaksi.

Kehittämisehdotuksena tilitoimistossa nousi esille, että olisi tarpeellista, jos EU-maiden yritysten VAT-tunnukset voisi tarkistaa nimen perusteella, kuten suomalaisten yritysten Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä. Jos laskulla ei ole yrityksen VAT-tunnusta niin VAT-tunnus on kysyttävä asiakkaalta ja aina asiakas ei saa pyytämäänsä VAT-tunnusta.

LÄHTEET

- Eduskunta 2014. EU-liittymissopimus. Viitattu 24.9.2016.
<https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/eu/suomen-liittyminen-eu/Sivut/eu-liittymissopimus.aspx>.
- European Union 2016h. Perustietoa Euroopan unionista. Viitattu 24.9.2016.
https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_fi.
- European Union 2016i. Jäsenmaat. Viitattu 24.9.2016. https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_fi.
- Juusela, L. 2016. Tuokko. Ketjukaupat kansainvälisen tavarakaupan arvonlisäverotuksessa. Viitattu 9.10.2016. <http://www.tuokko.fi/kansainvaliset-ketjukaupat-ja-alm/>.
- Hakapää, S.; Huhtala, H., Johansson, A., Lindholm, M., & Paavolainen J. 2016. Helsinki: Hansaprint.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. Porvoo: Bookwell Oy.
- Joki-Korpela, T.; Jokinen, M., Klemola, A., Kontu, J. & Vilppula T. Käytännön arvonlisäverotus. 2009. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Kallio, M.; Nielsen, A., Ojala, M. & Sääsکیlahti J. 2015. Arvonlisäverotus 2015. Porvoo: Bookwell Oy.
- Logistiikan Maailma 2016. EU – Euroopan unioni. Viitattu 24.9.2016.
http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/EU_-_Euroopan_unioni.
- Sirpoma P. & Tannila E. Arvonlisäverotus käytännönläheisesti. 2014. Helsinki: Bookwell Oy.
- Taloushallintoliitto 2015. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus käytännössä. Verkkokurssi.
- Tulli 2016. Intrastat suomessa v. 2016. EU-maiden välisen kaupan tilastointi. Viitattu 25.9.2016.
http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/ulkomaankauppatilastot/intrastat/liitteet/16/01_FIN2016.pdf.
- Vahvaselkä, I. 2009. Kansainvälinen liiketoiminta ja markkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Verohallinto 2013. Arvonlisäveron yhteenvetoilmoituksen antaminen ja ilmoituksen korjaaminen. Viitattu 2.10.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Menettely_ilmoittaminen_maksaminen_ja_palautukset/Arvonlisaveron_yhteenvetoilmoituksen_ant.
- Verohallinto 2013k. EU-maiden arvonlisäverotunnisteet. Viitattu 18.10.2016.
[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Kansainvalinen_kauppa/EUmaidens_arvonlisaverotunnisteet\(14426\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Kansainvalinen_kauppa/EUmaidens_arvonlisaverotunnisteet(14426)).
- Verohallinto 2011. Ulkomaankaupan arvonlisäverotus. Viitattu 18.9.2016 https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio/Arvonlisaverotus/Ulkomaankaupan_arvonlisaverotus.
- Verohallinto 2016b. Laskutusvaatimukset arvonlisäverotuksessa. Antopäivä 18.10.2012. Viitattu 18.9.2016. [https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Laskutusvaatimukset_arvonlisaverotuksessa\(23291\)#5.6Laskunantamisenmraika_](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Laskutusvaatimukset_arvonlisaverotuksessa(23291)#5.6Laskunantamisenmraika_).

- Verohallinto 2016c. Arvonlisäverotus EU-tavarakaupassa. Antopäivä 1.1.2010. Viitattu 18.9.2016 https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EUtavarakaupassa#3 Tavaroiden yhteisömyyntiX.
- Verohallinto 2014d. Laskutusvaatimukset arvonlisäverotuksessa. Antopäivä 15.5.2014. Viitattu 24.9.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Laskutusvaatimukset_arvonlisaverotuksessa#6 Laskumerkinnät_.
- Verohallinto 2016e. Laskumerkinnät yhteisökaupassa. Antopäivä 1.1.2010. Viitattu 18.9.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EUtavarakaupassa#9 Laskumerkinnät yhteisökaupassaX.
- Verohallinto 2016f. Ahvenanmaan veroraja arvonlisäverotuksessa. Antopäivä 1.1.2010. Viitattu 24.9.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Ahvenanmaan_veroraja_arvonlisaverotuksessa.
- Verohallinto 2016g. Arvonlisäverovelvollisen opas. Antopäivä 26.6.2014. Viitattu 18.9.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisäverovelvollisen_opas#3 Arvonlisäverollinen toiminta_.
- Verohallinto 2016i. Arvonlisäverottoman vähäisen toiminnan raja 10 000 euroa. Antopäivä 28.12.2015. Viitattu 5.10.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisäverottoman_vahaisen_toiminnan_r.
- Verohallinto 2016j. Kausiveroilmoituksen antaminen. Viitattu 7.10.2016. https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Kausiveroilmoitus.
- Verohallinto 2016k. Katso-tunnistus. Viitattu 29.10.2016. <https://www.vero.fi/katso>.
- Verohallinto 2016m. Kausiveroilmoitus (4001). Viitattu 18.11.2016. https://www.vero.fi/download/2016__Kausiveroilmoitus/%7B18D824BC-7F30-4D82-A184-B701F2BD2946%7D/11559.
- Virtuaali ammattikorkeakoulu 2016. Kuvaileva tutkimusote. Viitattu 30.10.2016. <http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/0709019/1193463890749/1193464131489/1194289369433/1194290332634.html>.
- Yrittäjät 2014. Kansainvälinen toimintaympäristö. Viitattu 28.9.2016. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/kansainvalistyminen/opas-kansainvalistymiseen/kansainvalinen-toimintaymparisto-317956>.
- Äärilä, L., Nyrhinen, R. & Hyttinen, P. 2015. Arvonlisäverotus käytännössä. Helsinki: Talentum.

Kausiveroilmoitus

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS K

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja, ilmoittakaa vain muutosten määrät.
Kausiveroilmoitukseen ei saa liittää mitään liitteitä.

Verovelvollisen nimi (arvonlisäverovelvollinen / työnantaja)	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

ARVONLISÄVERON TIEDOT

46	050 Ilmoitusjakso			052 Kohdekausi	053 Vuosi
	<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännevuosi	<input type="checkbox"/> Vuosi		
	Vero kotimaan myynnistä verokannoittain			euro	snt
	301	24 %:n vero			
	302	14 %:n vero			
	303	10 %:n vero			
	305	Vero tavaraostoista muista EU-maista			
	306	Vero palveluostoista muista EU-maista			
	318	Vero rakentamispalvelun ostoista (käännetty verovelvollisuus)			
	307	Kohdekauden vähennettävä vero			
	317	Alarajahuojennuksen määrä			
	308	Maksettava vero / Palautukseen oikeuttava vero (-)			
	309	0-verokannan alainen liikevaihto			
	311	Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin			
	312	Palveluiden myynnit muihin EU-maihin			
	313	Tavaraostot muista EU-maista			
	314	Palveluostot muista EU-maista			
	319	Rakentamispalvelun myynnit (käännetty verovelvollisuus)			
	320	Rakentamispalvelun ostot (käännetty verovelvollisuus)			
	Ei alv-toimintaa				
	054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi	

TYÖNANTAJA SUORITUSTEN TIEDOT

K	050 Ilmoitusjakso			052 Kohdekausi	053 Vuosi
	<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi	<input type="checkbox"/> Vuosi		
	601 Ennakkonpidätyksen alaiset palkat ja muut suoritukset			euro	snt
	602 Toimitettu ennakkonpidätys				
	605 Lähdeveron alaiset palkat ja muut suoritukset				
	606 Lähdevero palkoista yms.				
	609 Sosiaaliturvamaksun alaiset palkat				
	610 Maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu				
	Ei palkanmaksua				
	054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi	

Arvonlisäveron alarajahuojennukseen oikeutettu täyttää		
	euro	snt
315 Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto		
316 Alarajahuojennukseen oikeuttava vero Alarajahuojennuksen määrä (siirretään kohtaan 317)		

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	042 Puhelin

VEROH 4001/1 1.2016

**K**

(Verohallinto 2016m.)

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS (sivu 2)

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
ilmoittakaa vain muutosten määrät.
Kausiveroilmoitukseen ei saa liittää mitään liitteitä.

M

Verovelvollisen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIEDOT

46 Ilmoittakaa tiedot merkitsemällä alla oleviin kohtiin veron tunnus (vain numero), ilmoitusjakso, kohdekausi ja vuosi ja maksettavan veron määrä. Verojen tunnuksat ovat alla.

- 10 Arpajaisvero
- 16 Vakuutusmaksuvero
- 24 Ennakonpidätys puun myyntitulosta
- 25 Ennakonpidätys osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä
- 68 Ennakonpidätys koroista ja osuuksista
- 92 Ennakonpidätys osingoista ja osuuskunnan ylijäämistä
- 39 Lähdevero osingoista (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 69 Lähdevero koroista ja rojalteista (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 84 Lähdevero korkotulosta (yleisesti verovelvollisilta)

M	060 Veron tunnus	050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekausi	053 Vuosi	061 Maksettava vero	
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi			euro	snt
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi				
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi				
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi				
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi				
		<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljännesvuosi				

Vakuutusmaksuverovelvolliseksi rekisteröidyn ilmoitus toiminnan keskeyttämisestä

Ei vakuutusmaksuverollista toimintaa			
054 Kohde- -alku	Ainoastaan numerot salliittuja!	056 Kohde- -loppi	Ainoastaan numerot salliittuja!

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	042 Puhelin

VEROH 4001/2 1.2016

**M**

(Verohallinto2016m.)

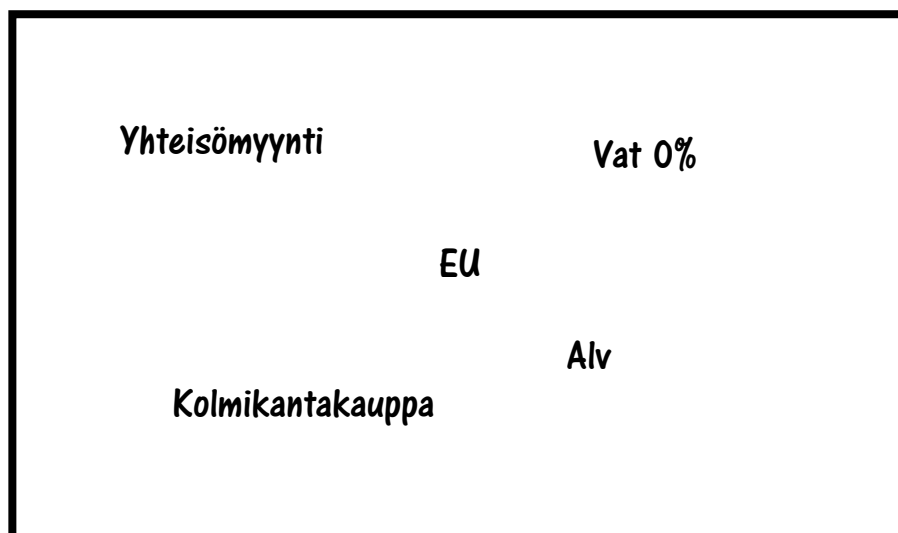
EU-maiden arvonlisäverotunnisteet

Jäsenmaat	Maatunnus	Merkkien määrä
Alankomaat	NL	12
Belgia	BE	10
Bulgaria	BG	9,10
Espanja	ES	9
Irlanti	IE	8, 9
Italia	IT	11
Itävalta	AT	9
Kreikka	EL	9
Kroatia	HR	11
Kypros	CY	9
Latvia	LV	11
Liettua	LT	9,12
Luxemburg	LU	8
Malta	MT	8
Portugali	PT	9
Puola	PL	10
Ranska	FR	11
Romania	RO	2-10
Ruotsi	SE	12
Saksa	DE	9
Slovakia	SK	10
Slovenia	SI	8
Suomi	FI	8
Tanska	DK	8
Tšekki	CZ	8, 9, 10
Unkari	HU	8
Viro	EE	9
Iso-Britannia	GB	9, 12, 5

(Verohallinto 2013k.)

Yhteisökaupan arvonlisäverotus

Opas tilitoimistolle



Sisällys

Kaupankäynnistä EU-alueella.....	3
Kirjautuminen verohallinnon sivuille.....	5
Yhteisömyynti.....	6
Yhteisömyynti-ilmoituksen antaminen Verohallinnon sivuilla.....	7
Ilmoituksen antaminen Tikon-kirjanpito-ohjelmalla.....	10
Arvonlisäveron ilmoittaminen.....	15
Kausiveroilmoituksen antaminen Tikon-kirjanpito-ohjelmalla.....	15

Kaupankäynnistä EU-alueella

- ❖ Jäsenmaat, jotka noudattavat yhteisökauppaan liittyviä säännöksiä vuonna 2016 ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro ja Iso-Britannia. Jos yritys myy tavaroita näihin maihin, on myynneistä jätettävä yhteenvetoilmoitus. (European Union 2016i.)
- ❖ Yhteisömyynti tarkoittaa tilannetta, jossa tavaroita myydään EU-maiden välillä. Yhteisömyynnin verottomuuden ehtona on, että tavara on kuljetettu toiseen jäsenmaahan Suomesta ja ostaja on arvonlisäverovelvollinen toisessa jäsenmaassa kuin Suomessa. (Verohallinto 2011.)
- ❖ Yhteisöhankinta tarkoittaa tilannetta, jossa tavaran omistusoikeus siirtyy ostajalle ja tavara kuljetetaan myyjän, ostajan tai jonkun muun puolesta toiseen jäsenvaltioon. Yhteisöhankinnassa sovelletaan määränpäämaaperiaatetta, jolloin tavaran ostaja suorittaa veron siihen maahan, jonne kuljetus päättyy. (Äärilä ym. 2015, 373.)
- ❖ Ketjukauppatilanteessa tavara myydään kahteen tai useampaan kertaan, mutta tavara toimitetaan vain kerran. Kaupan osapuolina voivat olla EU-alueen tai sen ulkopuolella olevat maat, tai myös molemmilta alueilta olevat maat. Tavara voi kulkeutua EU-alueella tai sen ulkopuolella, mutta myös EU-alueen sekä EU:n ulkopuolisten maiden välillä. (Juusela 2016.)
- ❖ Kolmikantakaupaksi kutsutaan tilannetta, jossa tavaran myyminen tapahtuu kaksi kertaa peräkkäin. Kaupankäynnissä on mukana kolme eri verovelvollista yritystä, jotka toimivat eri EU:n jäsenvaltioissa. Tavara kulkeutuu vain kerran ensimmäiseltä yritykseltä kolmannelle yritykselle. Myynnit ensimmäiseltä yritykseltä toiselle yritykselle ja toiselta kolmannelle yritykselle ovat verottomia yhteisömyynntejä, jos kaikki yritykset ovat arvonlisäverovelvollisia ja kaupankäynti tapahtuu EU-alueella. (Sirpoma & Tannila 2014, 280.)
- ❖ Yhteisökaupan laskuissa tulee noudattaa erityisiä vaatimuksia. Laskuilla on oltava sekä myyjän että ostajan ALV-tunnisteet. Myynnin verottomuus pitää ilmoittaa joko merkinnällä "Alv 0%" tai "VAT 0%". Kolmikantakauppa tilanteessa laskulle on laitettava merkintä "Kolmikantakauppa". (Verohallinto 2016e.)


- ❖ Arvonlisäverolaissa verokaudeksi on määritelty kalenterikuukausi, neljänneskalenterivuosi tai kalenterivuosi.
- ❖ Yritysten raportointivelvollisuuksiin kuuluu ilmoitusten jättäminen. Kausiveroilmoitus jätetään kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain riippuen siitä, mikä on yrityksen noudattama ilmoitusjakso.
- ❖ Sähköisesti annettavan kausiveroilmoituksen on oltava perillä raportoitavaa kuukautta seuraavista toisen kuukauden 12. päivänä.
- ❖ Harjoittaessaan yhteisökauppaa yrityksen tulee jättää yhteenvetoilmoitus myynneistään EU-maihin. Ilmoitus on jätettävä 20. päivänä edellisen raportoitavan kuukauden päättymisestä.
- ❖ Tämän oppaan tarkoituksena on yhtenäistää ja yksinkertaistaa raportointia työyhteisössä. Opas on tarkoitettu jokapäiväiseen käyttöön työnteon avuksi. Tässä oppaassa käsitellään kausiveroilmoituksen sekä yhteisömyynti-ilmoituksen tekeminen. Raportointi on mahdollista suorittaa sekä verohallinnon sivuilla että kirjanpito-ohjelman kautta, joten oppaassa tuodaan esille molemmat tavat.

Kirjautuminen verohallinnon sivuille

Kirjautumalla verohallinnon sivuilla vero-tilipalveluun voi jättää ilmoituksia.

VERO SKATT Lomakkeet | Yhteystiedot Svenska | English | Other languages

Henkilöasiakkaat Yritys- ja yhteisöasiakkaat Syventävät vero-ohjeet Asioi verkossa Tietoa Verohallinnosta



Henkilöasiakkaat

- Verokortti
- Veronpalautukset
- Jäännösvero
- Veroilmoitus ja verotuspäätös
- Kaikki henkilöasiakkaan verotusasiat

Yritysasiakkaat

- Verotili-palvelu
- Kausiveroilmoitus
- Arvonlisäverotus
- Vuosi-ilmoitus
- Maatalousyrittäjä ja metsänomistaja

Ajankohtaista

Ilmoita tilinumerosi viimeistään 18.11. veronpalautusta varten

Lue lisää

Mikä muuttuu verotuksessa vuonna 2017?

Lue lisää

Verotili-palvelu

► [Kirjautu palveluun](#)

Yrityksen tai yhteisön puolesta toimivat kirjautuvat palveluun Katso-tunnisteella. Yksityishenkilöt kuten kotitaloustyönantaja, alkutuottaja tai yksityinen elinkeinonharjoittaja kirjautuvat Verotili-palveluun henkilökohtaisilla pankkitunnuksillaan tai HST-kortilla.

Palveluun kirjaututaan Katso-tunnisteella, joten palveluun kirjautuvalla on oltava voimassa oleva tunnus.

Tunnistus.fi

Käyttämäsi palvelu vaatii sähköisen tunnistautumisen.

Ohjeet ja tiedotteet

Tunnistus.fi tuottaa luotettavan henkilö- ja yritystunnistuksen, joka on välttämätön edellytys turvalliseen sähköiseen asiointiin. Käytännöllisiä tunnistusneuvonpääpalvelua hyväksynnä siihen liittyvät käyttöehdot.

[Käyttöehdot](#) [Rekisteriselosteet](#)


Tietoturva-asiaa:


Sähköisen asiointipalvelun käytön jälkeen on suositeltavaa sulkea selain ja kaikki selainikkunat uloskirjauksen varmistamiseksi. Tähän myös selaimen välitiedot. Tunnistautumisen estyessä palveluun kirjautumista kannattaa kokeilla myöhemmin uudestaan.


Sähköinen tunnistautuminen


Valitse tunnistautumistapa


1. Verkkopankin tunnukset (Pankki välittää palveluntarjoajalle henkilötietosi. Jos sinulla on yhteiskäytössä oleva verkkopankkitunnus ota yhteys pankkiisi henkilökohtaisen verkkopankkitunnuksen saamiseksi.)



Nordea



Osuuspankki



Danske Bank



POP Pankki



Aktia


Säästöpankki



Oma Säästöpankki


Handelsbanken



Ålandsbanken


S-Pankki

2. Sirullinen henkilökortti: (asetä kortti lukijaan)


Sirullinen henkilökortti

3. Katso-tunnistustunnukset:


Kotso OTP

Yhteisömyynti

Myyjän on tarkistettava, että ostajan VAT-tunnus on voimassa voidakseen tehdä verottoman yhteisömyynnin. Sekä suomalaisen myyjän, että EU-alueella toimivan yrityksen VAT-tunnuksen on oltava laskulla.

VAT-tunnuksen voimassaolon voi tarkistaa Euroopan komission sivuilta:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/.

The screenshot shows the VIES website interface. At the top, there is the European Commission logo and the text 'EUROOPAN KOMISSIO'. Below that, a navigation bar contains 'Euroopan komissio > Verotus ja Tulliliitto > VIES'. A secondary navigation bar includes links for 'About us', 'Online Databases', 'Tenders & Grants', 'FAQ', 'Subscribe to newflash', 'Mitä uutta?', and 'Sitemap'. The main content area is titled 'ALV-tietojen vaihtojärjestelmä (VIES): VAT-numeron (ALV-tunnisteen) tarkistus'. Below the title, there is a brief instruction: 'Voit tarkistaa VAT-numeron (ALV-tunnisteen) voimassaolon valitsemalla pudotusvalikosta numeron rekisteröintimaan ja syöttämällä VAT-numeron (ALV-tunnisteen)'. The form consists of two sections. The first section is for the 'Jäsenvaltio' (Member State) and 'VAT-numero' (VAT number). The second section is for the 'Kysyjän jäsenmaa' (Member State of the enquirer) and 'VAT-numero' (VAT number). A 'Tarkista' (Check) button is located below the second section. The footer of the page reads 'Vies On-The-Web v5.1.1 | Top'.

(Euroopan komissio 2016.)

Valitaan kyseisen jäsenmaan tunnus ja VAT-numero- kohtaan numero ilman jäsenmaan tunnusta. Tarkista-painike ilmoittaa, onko yrityksen VAT-tunnus voimassa vai ei.

Kyllä, VAT-numero on voimassa tällä hetkellä.

Jäsenvaltio	SE
VAT-numero	[REDACTED]
Pyynnön vastaanottoaika	2016/11/11 08:46:32
Nimi	[REDACTED]
Osoite	[REDACTED]
Yksilöivä viitenumero	[REDACTED]

(Euroopan komissio 2016.)

Tavaran myynti voidaan kirjata yhteisötavaramyynniksi tilille 3355, jos ostajan VAT-tunnus on voimassa.

26.10	21-23217	1702	1005.00
26.10	21-23217	3355	-1005.00

Yhteisömyynti-ilmoitus on tehtävä viimeistään kohdekuukautta seuraavan kuukauden 20. päivä. Ilmoituksen voi tehdä sekä Verohallinnon sivuilla että suoraan Tikon -kirjanpito-ohjelman kautta.

Yhteisömyynti-ilmoituksen antaminen Verohallinnon sivuilla

Kirjaututaan Verohallinnon sivuille Katso-tunnisteen avulla. Ilmoittaminen-kohdan alakohdista valitaan ”Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen ja korjaaminen”.

Valitaan ”A) Anna uusi arvonlisäveron yhteenvedoilmoitus”, jonka jälkeen ”Jatka”.

Etusivu

Verotilin tapahtumat ▶

Ilmoittaminen ▼

Arvonlisäveron ilmoittaminen

Työnantajasuoritusten ilmoittaminen

Muiden oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen

Ilmoitettujen tietojen korjaaminen

Ilmoitettujen verojen yhteismäärät

Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen ja korjaaminen

Lähetetyt ilmoitukset

Maksaminen ▶

Saldolaskuri

Asiakastiedot

Verotilikohtaiset ohjaustiedot

Ohjeet

Ota yhteyttä

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen ja korjaaminen [Ohje]

Arvonlisäveron yhteenvedoilmoitus annetaan muiden EU-maiden arvonlisäverovelvollisille tapahtuneista tavaran ja palvelun myynneistä. Yhteenvedoilmoitus annetaan kuukausittain sähköisesti viimeistään kunkin kuukauden päättymistä seuraavan kuukauden 20. päivänä. Jos määräpäivä on lauantai, sunnuntai tai muu pyhäpäivä, siirtyy määräpäivä seuraavaksi arkipäiväksi. Yhteenvedoilmoitus annetaan vain niiltä kuukausilta, joilla on ollut tavara- tai palvelumyyntiä muihin EU-maihin.

Kaikki kohdekuukauden myynnit yhdelle asiakkaalle ilmoitetaan yhteenlaskettuna kuitenkin siten, että tavara- ja palvelumyynnit ilmoitetaan erikseen. Lisäksi jos ilmoittajalla on ollut samalle asiakkaalle sekä yhteisömyyntejä (kauppatapa tavaramyynti) että kolmikantakaupan toisen myyjän myyntejä (kauppatapa kolmikantakauppa), tulee nämä myynnit ilmoittaa erillisinä tietoina.

Yhteenvedoilmoitusta tulee korjata, jos aikaisemmin ilmoitetuissa tiedoissa on jokin virhe, esim. asiakkaan arvonlisäverotunniste, myynnin määrä tai kauppatapa on ilmoitettu virheellisesti. Jos jonkun asiakkaan yhteenvedotiedot ovat jääneet kokonaan antamatta, annetaan puuttuvista tiedoista uusi ilmoitus.

A) Anna uusi arvonlisäveron yhteenvedoilmoitus.

B) Korjaa tämän palvelun kautta lähetettyä arvonlisäveron yhteenvedoilmoitusta.

Kohdekausi: - Kuukausi - - Vuosi -

C) Korjaa muun sähköisen palvelun kautta tai paperisena lähetettyä arvonlisäveron yhteenvedoilmoitusta.

[Jatka >>](#)

Seuraavassa ikkunassa ilmoitetaan asiakkaan maatunnus, VAT-tunniste, myynnin määrä euroina sekä kauppatapa.

Tavaramyynti:

Etusivu

Verotilin tapahtumat ▶

Ilmoittaminen ▼

Arvonlisäveron ilmoittaminen

Työnantajasuoritusten ilmoittaminen

Muiden oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen

Ilmoitettujen tietojen korjaaminen

Ilmoitettujen verojen yhteismäärät

Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoituksen antaminen ja korjaaminen

Lähetetyt ilmoitukset

Maksaminen ▶

Saldolaskuri

Asiakastiedot

Verotilikohtaiset ohjaustiedot

Ohjeet

Ota yhteyttä

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoituksen antaminen

[Ohje]

1 Yhteenvetotietojen täyttäminen
2 Ilmoituksen lähettäminen

Kohdekuukausi ja vuosi 10 - lokakuu 2016

Tietojen syöttäminen

102	Maatunnus	SE - Ruotsi
103	Asiakkaan arvonlisäverotunniste (ilman maatunnusta)	<input style="width: 100%;" type="text" value="XXXXXXXXXX"/>
210	Myynti EU-maihin (euroa)	1005,00
104	Kauppatapa	Tavaramyynti

Yhteenvetotiedot

Maatunnus	Arvonlisävero-tunniste	Myynti EU-maihin (euroa)	Kauppatapa
Yhteensä		0,00	

[Keskeytä](#)

”Jatka”-painikkeella tiedot lisätään yhteenvetotietoihin.

** Tässä vaiheessa voidaan ilmoittaa tiedot myös palvelumyynnin osalta*

Etusivu

Verotilin tapahtumat ▶

Ilmoittaminen ▼

Arvonlisäveron ilmoittaminen

Työnantajasuoritusten ilmoittaminen

Muiden oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen

Ilmoitettujen tietojen korjaaminen

Ilmoitettujen verojen yhteismäärät

Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoituksen antaminen ja korjaaminen

Lähetetyt ilmoitukset

Maksaminen ▶

Saldolaskuri

Asiakastiedot

Verotilikohtaiset ohjaustiedot

Ohjeet

Ota yhteyttä

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoituksen antaminen

[Ohje]

1 Yhteenvetotietojen täyttäminen
2 Ilmoituksen lähettäminen

Kohdekuukausi ja vuosi 10 - lokakuu 2016

Tietojen syöttäminen

102	Maatunnus	SE - Ruotsi
103	Asiakkaan arvonlisäverotunniste (ilman maatunnusta)	<input style="width: 100%;" type="text" value="XXXXXXXXXX"/>
210	Myynti EU-maihin (euroa)	280,00
104	Kauppatapa	Palvelumyynti

Yhteenvetotiedot

Maatunnus	Arvonlisävero-tunniste	Myynti EU-maihin (euroa)	Kauppatapa
Yhteensä		0,00	

[Keskeytä](#)

*Myös kolmikantakauppa voidaan ilmoittaa tässä vaiheessa. Kolmikantakaupasta ei tule merkintää kausiveroilmoitukselle. (Taloushallintoliitto 2015, 115.)

Etusivu

Verotilin tapahtumat ▶

Ilmoittaminen ▼

- Arvonlisäveron ilmoittaminen
- Työnantajasuoritusten ilmoittaminen
- Muiden oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen
- Ilmoitettujen tietojen korjaaminen
- Ilmoitettujen verojen yhteismäärät
- Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen ja korjaaminen
- Lähetetyt ilmoitukset

Maksaminen ▶

Saldolaskuri

Asiakastiedot

Verotilikohtaiset ohjaustiedot

Ohjeet

Ota yhteyttä

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen [Ohje]

1 Yhteenvedotietojen täyttäminen 2 Ilmoituksen lähettäminen

Kohdekuukausi ja vuosi 10 - lokakuu 2016

Tietojen syöttäminen

102 Maatunnus - Valitse maa -

103 Asiakkaan arvonlisäverotunniste (ilman maatunnusta)

210 Myynti EU-maihin (euroa)

104 Kauppapata Kolmikantakauppa

Tavaramyynti
Palvelumyynti
Kolmikantakauppa

Yhteenvedotiedot

Maatunnus	Arvonlisävero-tunniste	Myynti EU-maihin (euroa)	Kauppapata
Yhteensä		0,00	

[Keskeytä](#) [Jatka >>](#)

Yhteenvedotietojen tarkastamisen jälkeen ilmoitus on valmis lähetettäväksi verohallinnolle.

Etusivu

Verotilin tapahtumat ▶

Ilmoittaminen ▼

- Arvonlisäveron ilmoittaminen
- Työnantajasuoritusten ilmoittaminen
- Muiden oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen
- Ilmoitettujen tietojen korjaaminen
- Ilmoitettujen verojen yhteismäärät
- Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen ja korjaaminen
- Lähetetyt ilmoitukset

Maksaminen ▶

Saldolaskuri

Asiakastiedot

Verotilikohtaiset ohjaustiedot

Ohjeet

Ota yhteyttä

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvedoilmoituksen antaminen [Ohje]

1 Yhteenvedotietojen täyttäminen 2 Ilmoituksen lähettäminen

Kohdekuukausi ja vuosi 10 - lokakuu 2016

Tietojen syöttäminen

102 Maatunnus - Valitse maa -

103 Asiakkaan arvonlisäverotunniste (ilman maatunnusta)

210 Myynti EU-maihin (euroa)

104 Kauppapata

[Lisää yhteenvedotietoihin](#)

Yhteenvedotiedot

Maatunnus	Arvonlisävero-tunniste	Myynti EU-maihin (euroa)	Kauppapata
SE	██████████	1005,00	Tavaramyynti Muokkaa Poista
SE	██████████	280,00	Palvelumyynti Muokkaa Poista
Yhteensä		1285,00	

[Keskeytä](#) [Jatka >>](#)

Seuraavan ilmoituksen saaminen vahvistaa ilmoituksen lähettämisen onnistuneen.

Ilmoittaminen - Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoituksen antaminen

Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus on vastaanotettu

Verohallinto on vastaanottanut ilmoittamasi tiedot 4.11.2016 klo 14:07:00. Tarvittaessa ilmoitusta voi katsella ja sen voi tulostaa.

Ilmoituksen katselu ja tulostus: [Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus Lokakuu 2016](#)

Annettu ilmoitus tulostetaan kirjapitomateriaaliin.

Ilmoituksen antaminen Tikon-kirjanpito-ohjelmalla

Asiakasyrityksellä tulee olla käytössä myyntireskontra, josta yritysten VAT-tunnukset saadaan poimittua ilmoitukselle.

Yhteenvetoilmoituksen pääsee tekemään seuraavaa polkua pitkin.

Raportit	Tilinpäätös	Budjetti	Ylläpito	Aputoim	Ohje
Tosite					
Tositesaldot					
Tilit					
Tiliotteet					
Vientimuistio					
Päiväkirja					
Pääkirja					
Tuloslaskelma ja tase...					
Kohdelaskenta...					
Arvonlisävero					
Tarkistusraportti					
Seuranta					
Valvontailmoitus					
Kausiveroilmoitus					
Yhteenvetoilmoitus yhteisömyynnistä					
Reskontra					
Käyttöomaisuus					
Laskureskontra					
Laskutustiedot					
Ketjutus...					
Talgraf					
Vision					
Raporttien lähetyk					
			0,00		Tilin lukittu saldo
			0,00		Tilin saldo (29.09)

Seuraavassa ikkunassa valitaan ”ilmoituksen kausi”. Tässä ikkunassa nähdään myös aikaisemmin jätetyt ilmoitukset.

Alv:n yhteenvedoilmoitus yhteisömyynnistä

Ilmoituksen kausi
01.10.-31.10. 2016

Ilmoituksen tyyppi
 normaali ilmoitus
 lisä- ja korjausilmoitus
 Uudelleenmuodostus (jos tiedostoa ei ole lähetetty)
 uudelleen normaali ilmoitus
 uudelleen viimeisin lisä- ja korjausilmoitus

Tulosten erittely
 ei erittelyä
 erittely tositteittain tileittäin

Ilmoitukset vuodelta 2016

1/2016	ei tehty	
2/2016	ei tehty	
3/2016	normaali	11.4.2016 15:38:58
4/2016	lisä/korjaus	23.5.2016 9:59:53
5/2016	normaali	9.6.2016 13:42:03
6/2016	normaali	5.7.2016 15:36:07
7/2016	ei tehty	
8/2016	lisä/korjaus	26.9.2016 11:02:40
9/2016	normaali	20.10.2016 8:20:29
10/2016	ei tehty	
11/2016	ei tehty	
12/2016	ei tehty	

Avaa Linkki sovellus

Muodosta

Tee tiedosto

Sulje

”Muodosta”-painike tulostaa yhteenvedon myynneistä.

ALV:N YHTIENVEDOILMOITUS
YHTEISÖMYNNISTÄ

Tulostettu: 15.11.2016 10:07

Sivu: 1

Y-tunnus: [REDACTED]

Kohdekausi: 10/2016

Maakoodi	Alv-tunniste	Myyntin arvo	Koodi
EE	[REDACTED]	652.98	
Yhteisömyynti yhteensä		652.98	

Tämän jälkeen valitaan ”Tee tiedosto”.

Alv:n yhteenvetoilmoitus yhteisömyynnistä

Ilmoituksen kausi
01.10.-31.10. 2016

Ilmoituksen tyyppi
 normaali ilmoitus
 lisä- ja korjausilmoitus

Uudelleenmuodostus (jos tiedostoa ei ole lähetetty)
 uudelleen normaali ilmoitus
 uudelleen viimeisin lisä- ja korjausilmoitus

Tulosten erittely
 ei erittelyä
 erittely tosittain tileittäin

Ilmoitukset vuodelta 2016

1/2016	ei tehty	
2/2016	ei tehty	
3/2016	normaali	11.4.2016 15:38:58
4/2016	lisä/korjaus	23.5.2016 9:59:53
5/2016	normaali	9.6.2016 13:42:03
6/2016	normaali	5.7.2016 15:36:07
7/2016	ei tehty	
8/2016	lisä/korjaus	26.9.2016 11:02:40
9/2016	normaali	20.10.2016 8:20:29
10/2016	ei tehty	
11/2016	ei tehty	
12/2016	ei tehty	

Avaa Linkki sovellus

Muodosta

Tee tiedosto

Sulje

Ohjelma ilmoittaa, että tiedosto on muodostettu.

Tikon kirjanpito

Muodostettu alv:n yhteenvetoilmoitus yhteisömyynnistä
 Ilmoitus sisältää yhteisömyyntierittelyä 1 kpl
 Kohdekausi: 10/2016
 Tiedosto: [redacted]
 Yritys: [redacted]

OK

Tämän jälkeen kirjaudutaan Katso-tunnisteella.

Katso tunnistautuminen

Anna 'Käyttäjätunnus'-kohtaan Katso-käyttäjätunnuksesi ja 'Salasana'-kohtaan pysyvä 6-10 merkin salasana. Huomioi että pienien ja isojen merkkien käytöllä on eroa. Paina sitten 'Jatka'-nappia.

Katso-tunnistautumista odottaa yhteensä 4 aineistoa.
 Käyttäjätunnuksen Katso-jonossa 1 aineistoa.
 Käsittelyyn on valittu 1 aineistoa.

Kuittaa kaikki yrityksen aineistot

Käyttäjätunnus

Salasana

Jatka

Kirjautumisen jälkeen tulostuu raportti, jossa myynnit ovat eriteltyinä.

ARVONLISÄVERON YHTEENVETOILMOITUS

010 Y-tunnus	<input type="text" value=""/>
053 Kohdekausi	<input type="text" value="10/2016"/>
098 Rahayksikkö	<input checked="" type="checkbox"/> Euro <input type="checkbox"/> Markka

Ilmoita tiedot euroina ja sentteinä.

101 Tavaroiden ja palvelujen (alkaen 2010) EU-myynti koko kohdekautena euro,snt			
<input type="text" value="652,98"/>			
102 Maastunnus	103 Asiakkaan arvonlisäverotunniste	210 Tavarain tai palvelun (alkaen 2010) myynti euro,snt	104 Koodi
EE Viro	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value="652,98"/>	Tavaramyynti
<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

Tiedosto on valmis lähetettäväksi.

Tiedoston lähetys X

Tiedoston nimi

Vastaanottaja

Lokitiedoissa näkyvä teksti (Huom! Ei välity vastaanottajalle)

Maksatustiedosto

Muodosta maksatustiedosto lähetettäessä

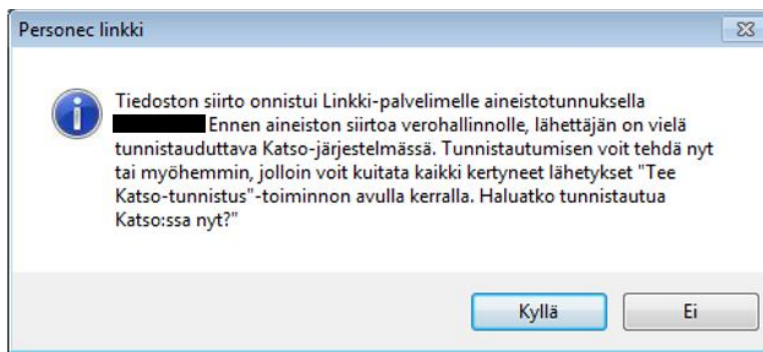
Arkistoi lähetetyt lomakkeet

Lähetetyn aineiston poisto automaattisesti

Lähetetyn aineiston kopiointi automaattisesti

Ei lähetettä Tallenna lähete Tulosta lähete

Tämän jälkeen on vielä kirjauduttava Katso-tunnisteella.



Syötetään käyttäjätunnus ja salasana.

Katso tunnistautuminen

Anna 'Käyttäjätunnus'-kohtaan Katso-käyttäjätunnuksesi ja 'Salasana'-kohtaan pysyvä 6-10 merkin salasana. Huomioi että pienien ja isojen merkkien käytöllä on eroa. Paina sitten 'Jatka'-nappia.

Katso-tunnistautumista odottaa yhteensä 1 aineistoa.
Käsittelyyn on valittu 1 aineistoa.

Käyttäjätunnus

Salasana

Tämä on vahvistus siitä, että ilmoitus on lähetetty.

Aineistotunnus	[redacted]	
Lähetysaika	15.11.2016 10:09.52	
Tila	Aineisto on lähetetty vastaanottajalle	
Erittely aineiston sisältämistä y-tunnuksista ja näiden valtuutuksista		
Y-tunnus	Yrityksen nimi	Valtuutus
[redacted]	[redacted]	Ok

Sinut on kirjattu ulos KatsoTarkistimesta.

Mikäli haluat kuitata lisää aineistoja, käynnistä KatsoTarkistin uudestaan Linkistä/eTilinpäätöksestä. Älä käytä selaimen sivuhistoriaa uudelleenkuittaamiseen.

Muodostetaan Oiva-tiedosto.

Kausiveroilmoitus

Alv laskenta, valitse kuukausi
 SYYSKUU 2016

Mukaan tapahtumaehdotukset

Ilmoitettu 0,00 Ilmoittamatta 2490,93

Maksajan pankkitilinumero

Verovirasto ja maksuviite
 9

Ruudulle
 Paperille

Alv:n tiedot, tulostus
 050 Kuukausi
 052/053 09/2016
 Ilmoituksen numero 1
 308 2490,93
 054-057
 Laskettu 7.11.2016 14.06.42
 Oiva tehty

Työnantajasuor tiedot, tulostus
 050 Kuukausi
 052/053 10/2016
 Ilmoituksen numero
 610
 054-057
 Laskettu
 Oiva tehty

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Muiden oma-aloitteisten verojen tiedot, tallennus ja tulostus
 060 050 052/053 Nro 061 Oiva tehty

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Ohjelma ilmoittaa oiva-tiedoston luomisesta.

Kausiveroilmoitus

Alv laskenta, valitse kuukausi
 SYYSKUU 2016

Mukaan tapahtumaehdotukset

Ilmoitettu 0,00 Ilmoittamatta 2490,93

Maksajan pankkitilinumero

Verovirasto ja maksuviite
 9

Ruudulle
 Paperille

Alv:n tiedot, tulostus
 050 Kuukausi
 052/053 09/2016
 Ilmoituksen numero 1
 308 2490,93
 054-057
 Laskettu 7.11.2016 14.06.42
 Oiva tehty 7.11.2016 14.07.17

Työnantajasuor tiedot, tulostus
 050 Kuukausi
 052/053 10/2016
 Ilmoituksen numero
 610
 054-057
 Laskettu
 Oiva tehty

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Muiden oma-aloitteisten verojen tiedot, tallennus ja tulostus
 060 050 052/053 Nro 061 Oiva tehty

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Tehty OIVA-tiedosto:

Ohjelma tulostaa kausiveroilmoituksen antamillasi tiedoilla. Tämä tallennetaan koneelle.

Verohallinto
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
ilmoittakaa vain muutoksen määrät.

Verovelvoitteen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

ARVONLISÄVERON TIEDOT (1)

TYÖNANTAJASUORITUSTEN TIEDOT

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekuusi	053 Vuosi	
<input checked="" type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljänneksi		9	2016
Vero kotimaan myynnistä verokannoittein		euro	snt	
301	23/24 %:n vero		1 628	89
302	13/14 %:n vero		4 907	88
303	9/10 %:n vero			
305	Vero tavaraostoista muista EU-maista			
306	Vero palveluostoista muista EU-maista			
318	Vero rakentamispalvelun ostoista 1.4.2011 alkaen (käännety verovelvollisuus)			
307	Kohdekuuden vähennettävä vero		4 045	84
317	Alarajahuojennuksen määrä			
308	Maksettava vero / Palautukseen oikeuttava vero (-)		2 490	93
309	D-verokannan alainen liikevaihto			
311	Tavaran myynti muihin EU-maihin			
312	Palveluiden myynti muihin EU-maihin			
313	Tavaraostot muista EU-maista			
314	Palveluostot muista EU-maista			
319	Rakentamispalvelun myynnit 1.4.2011 alkaen (käännety verovelvollisuus)			
320	Rakentamispalvelun ostot 1.4.2011 alkaen (käännety verovelvollisuus)			
Ei siv-toimintaa				
054 Kohdekuusi-alku	055 Vuosi	056 Kohdekuusi-loppu	057 Vuosi	

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekuusi	053 Vuosi	
<input type="checkbox"/> Kuukausi	<input type="checkbox"/> Neljänneksi			
601 Ennakonpidätyksen alaiset palkat ja muut suoritukset		euro	snt	
602 Toimitettu ennakonpidätys				
605 Lähdeveron alaiset palkat ja muut suoritukset				
606 Lähdevero palkoista yms.				
609 Sosiaaliturvamaksun alaiset palkat				
610 Maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu				
Ei palkanmaksua				
054 Kohdekuusi-alku	055 Vuosi	056 Kohdekuusi-loppu	057 Vuosi	

Arvonlisäveron alarajahuojennukseen oikeutettu täyttää		euro	snt
315	Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto		
316	Alarajahuojennukseen oikeuttava vero		
Alarajahuojennuksen määrä (siirretään kohtaan 317)			

Päiväys	Alekirjoitus ja nimen selvitys	042 Puhelin

Tämä ATK-tuloste ei saa lähetää verohallinnolle, koska verohallinto ei ota vastaan taloushallinto-ohjelmistojen tulostamia paperilomakkeita. Käytäköön sähköistä tiedonsiirtoa tai verohallinnon lomaketta.

Seuraavaksi kausiveroilmoitus lähetetään Link alv -painikkeella.

Kausiveroilmoitus

Alv laskenta, valitse kuukausi
 SYYSKUU 2016 [Valitse] Nouda alv

Mukaan tapahtumaehdotukset

Ilmoitettu 0.00 Ilmoittamatta 2490.93

Maksajan pankkitilinumero
 [Päättymätön] [Valitse]

Verovirasto ja maksuviite
 9 [Valitse]

Ruudulle
 Paperille

Alv:n tiedot, tulostus
 050 Kuukausi [Valitse]
 052/053 09/2016 [Valitse]
 Ilmoituksen numero 1 [Valitse]
 308 2490.93
 054-057
 Laskettu 7.11.2016 14:06:42
 Oiva tehty 7.11.2016 14:07:17

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Linkki alv Ylläpito alv

Työnantajasuor. tiedot, tulostus
 050 Kuukausi [Valitse]
 052/053 10/2016 [Valitse]
 Ilmoituksen numero [Valitse]
 610
 054-057
 Laskettu
 Oiva tehty

Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Linkki tas Ylläpito tas

Muiden oma-aloitteisten verojen tiedot, tallennus ja tulostus
 060 050 052/053 Nro 061 Oiva tehty
 [Valitse] [Valitse] [Valitse] [Valitse] [Valitse] [Valitse]
 Tulosta ilmoitukselle
 Muodosta Oiva-tiedosto

Linkki gnu Tallenna Poista

Tulosta [Sulje]

Tässä vaiheessa lisätään yrityksen tunnus.

Tiedoston lähetyk

Tiedoston nimi
 [Päättymätön]

Vastaanottaja
 Verohallinto Kausiveroilmoitus

Lokutiedoissa näkyvä teksti (Huom! Ei välilyönti vastaanottajalle)
 [Tyhjä tekstikenttä]

Maksatus tiedosto
 Muodosta maksatus tiedosto lähetettäessä
 Muodosta nyt...

Arkistoi lähetetyt lomakkeet
 Lähetetyn aineiston poisto automaattisesti
 Lähetetyn aineiston kopiointi automaattisesti

Ei lähetettä Tallenna lähete Tulosta lähete

OK
 Peruuta
 Ohje

Tiedoston lähettämiseen vaaditaan yrityksen arkistointitunnus, joka on sama kuin aikaisemmassa vaiheessa syötetty tunnus.

Yrityksen arkistointitunnus puuttuu

Yrityksen perustiedoissa ei ole yrityksen arkistoinnissa tarvittavaa tunnusta (yrityksen sisäänlukutunnus). Arkistointi ei ole mahdollista ilman sitä. Voit syöttää tunnuksen tässä. Sitä ei kuitenkaan tallenneta yrityksen perustietoihin.

Yrityksen arkistointitunnus:

OK
Peruuta
Ohje

Näiden vaiheiden jälkeen ohjelma pyytää kirjautumaan Katso-tunnisteella, jonka jälkeen avautuu seuraava ikkuna ja ilmoitus on onnistuneesti lähetetty. Avautuneen ikkunan voi sulkea.

Aineistotunnus	<input type="text"/>	
Lähetysaika	07.11.2016 14:11.16	
Tila	Aineisto on lähetetty vastaanottajalle	
Erittely aineiston sisältämistä y-tunnuksista ja näiden valtuutuksista		
Y-tunnus	Yrityksen nimi	Valtuutus
<input type="text"/>	<input type="text"/>	Ok

Sinut on kirjattu ulos KatsoTarkistimesta.

Mikäli haluat kuitata lisää aineistoja, käynnistä KatsoTarkistin uudestaan Linkistä/eTilinpäätöksestä. Älä käytä selaimen sivuhistoriaa uudelleenkuittamiseen.

Sulje

HUOM! Ennen kausiveroilmoituksen lähettämistä on tärkeää tarkistaa, että yhteenvetoilmoituksella oleva yhteisömyynnin arvo näkyy myös kausiveroilmoituksella, ks. kohdat merkittyinä punaisella ympyrällä.

Muussa tapauksessa Verohallinto pyytää selvitystä, koska yhteenvetoilmoituksella ja kausiveroilmoituksella kuukausikohtaisesti ilmoitettavat tiedot eivät vastaa toisiaan.

VERO SKATT Arvonlisäveron EU-yhteenvetoilmoitus

Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus Verovelvollinen Ilmoittaja

Kohdekuukausi ja vuosi Elokuu 2016 Lähetyaika 6.10.2016 15:33:17

Yhteenvetotiedot

Maatunnus	Arvonlisäverotunniste	Myynti EU-maihin (euroa)	Kauppapa
GB		2733,25	Tavaramynti
Yhteensä		2733,25	

KAUSIVEROILMOITUS

Lomake ei täytä optisen luvun vaatimuksia eikä sitä saa lähettää verohallinnolle. Lomaketta voi käyttää apuna tietojen keräämisessä sähköistä ilmoittamista varten.

Verovelvojen nimi			619 Yritys tai henkilönumeri		
ARVONLISÄVERON TIEDOT			TYÖNANTAJASUORITUSTEN TIEDOT		
050 Ilmoitusjakso	052 Kohdekuusi	053 Vuosi	050 Ilmoitusjakso	052 Kohdekuusi	053 Vuosi
<input checked="" type="checkbox"/> Vuokausi <input type="checkbox"/> Neljän kuukauden	8	2016	<input type="checkbox"/> Kuukausi <input type="checkbox"/> Neljän kuukauden		
Vero kotimaan myynnistä verokannotta			601 Ennakopidätyksen alaiset palkat ja muut suorituset		
301 24 %:n vero		438,00	602 Toimitettu ennakopidätys		
302 14 %:n vero			605 Lähdeveron alaiset palkat ja muut suorituset		
303 10 %:n vero			606 Lähdevero palkoista yms.		
305 Vero tavaraostosta muista EU-maista			609 Sosiaaliturvamaksun alaiset palkat		
306 Vero palveluostosta muista EU-maista		12,00	610 Maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu		
318 Vero rakentamispalveluostosta (käännetyt verovelvoitukset)			Ei palkkainnaksia		
307 Kohdekuukauden vähennettävä vero		340,23	054 Kohdekuusi -vuosi	055 Vuosi	056 Kohdekuusi -vuosi
317 Alarajhuojennuksen määrä					
308 Maksettava vero / Palautettava vero (-)		109,77	Arvonlisäveron alarajhuojennukseen oikeutettu täytiltä		
309 Ouerokannan alainen liikevaihto		41 900,00	315 Alarajhuojennukseen oikeutettu liikevaihto		
311 Tavaroiden myynti muihin EU-maihin		2 733,25	316 Alarajhuojennukseen oikeutava vero		
312 Palveluiden myynti muihin EU-maihin			Alarajhuojennuksen määrä (siirretään kohdasta 317)		
313 Tavaratostot muista EU-maista			VEROVELVOLLISEN OMAT MERKINNÄT		
314 Palveluostot muista EU-maista		49,99	Arvonlisävero		109,77
319 Rakentamispalveluun myynti (käännetyt verovelvoitukset)			Ennakopidätys		
320 Rakentamispalveluun ostot (käännetyt verovelvoitukset)			Lähdevero		
Ei alv-korotinta			Työnantajan sosiaaliturvamaksu		
054 Kohdekuusi -vuosi	055 Vuosi	056 Kohdekuusi -vuosi	057 Vuosi	Verot kausiveroilmoituksen sivulla 2	
				Verot yhteensä 109,77	
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvitys		Puhelin		
06.10.2016					



Lähteet

Euroopan komissio 2016. ALV-tietojen vaihtojärjestelmä (VIES): VAT-numeron (ALV-tunnisteen) tarkistus. Viitattu 10.11.2016. http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/.

European Union 2016i. Jäsenmaat. Viitattu 24.9.2016. https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_fi.

Juusela, L. 2016. Tuokko. Ketjukaupat kansainvälisen tavarakaupan arvonlisäverotuksessa. Viitattu 9.10.2016. <http://www.tuokko.fi/kansainvaliset-ketjukaupat-ja-alv/>.

Sirpoma P. & Tannila E. Arvonlisäverotus käytännönläheisesti. 2014. Helsinki: Bookwell Oy.

Taloushallintoliitto 2015. Kansainvälisen kaupan arvonlisäverotus käytännössä. Verkko-kurssi.

Verohallinto 2011. Ulkomaankaupan arvonlisäverotus. Viitattu 18.9.2016 https://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_komandiittiyhtio/Arvonlisaverotus/Ulkomaankaupan_arvonlisaverotus.

Verohallinto 2016e. Laskumerkinnät yhteisökaupassa. Antopäivä 1.1.2010. Viitattu 18.9.2016.

https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Arvonlisaverotus/Arvonlisaverotus_EUtavarakaupassa#9 Laskumerkinnät yhteisökaupassaX.

Verohallinto 2016e. Laskumerkinnät yhteisökaupassa. Antopäivä 1.1.2010. Viitattu 18.9.2016.

Äärilä, L., Nyrhinen, R. & Hyttinen, P. 2015. Arvonlisäverotus käytännössä. Helsinki: Talentum.